

Navrhování sekundárního ostění Královopolských tunelů

Ing. Lukáš Kurc

Ing. Jan Rožek

Obsah prezentace

Základní přehled o stavbě

Konstrukční typy sekundárního ostění

- Hlubené tunely
- Ražené tunely včetně tun. spojek
- Navazující stavební objekty – technologické centrum, VZT šachta, VZT kanály

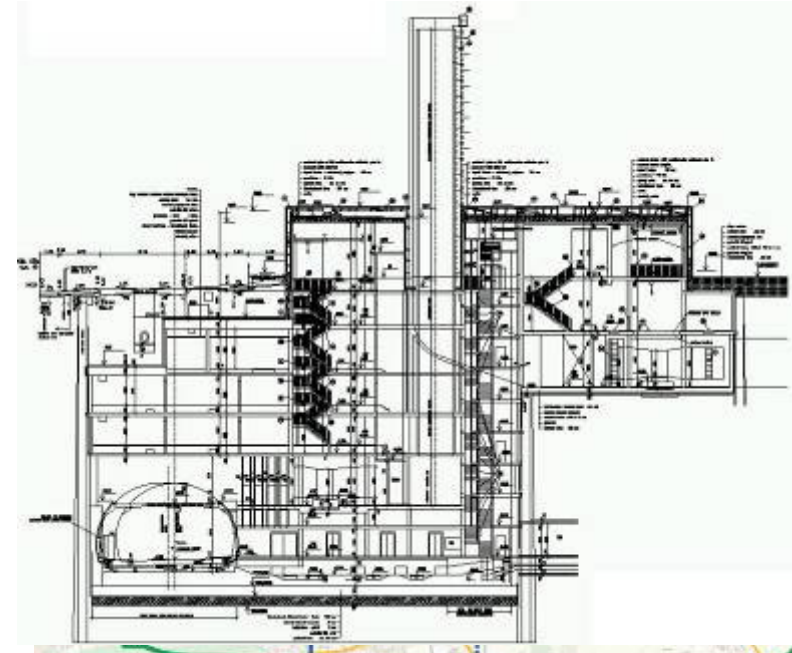
Princip návrhu a konstrukční detaily sekundárního ostění ražených tunelů

- Varianty protikleneb TI, TII
- Konstrukční typy dilatačních pasů kleneb
- Varianty mezistropů TI, TII

Stavba Silnice I/42 Brno, VMO Dobrovského B

- Součást severozápadního úseku VMO
- 1250 m dlouhé tunely
- 3 mimoúrovňové křižovatky *
- Protihlukové galerie
- Podzemní technologické centrum
- Zahájení stavby 2007
- Dokončení stavby 2012

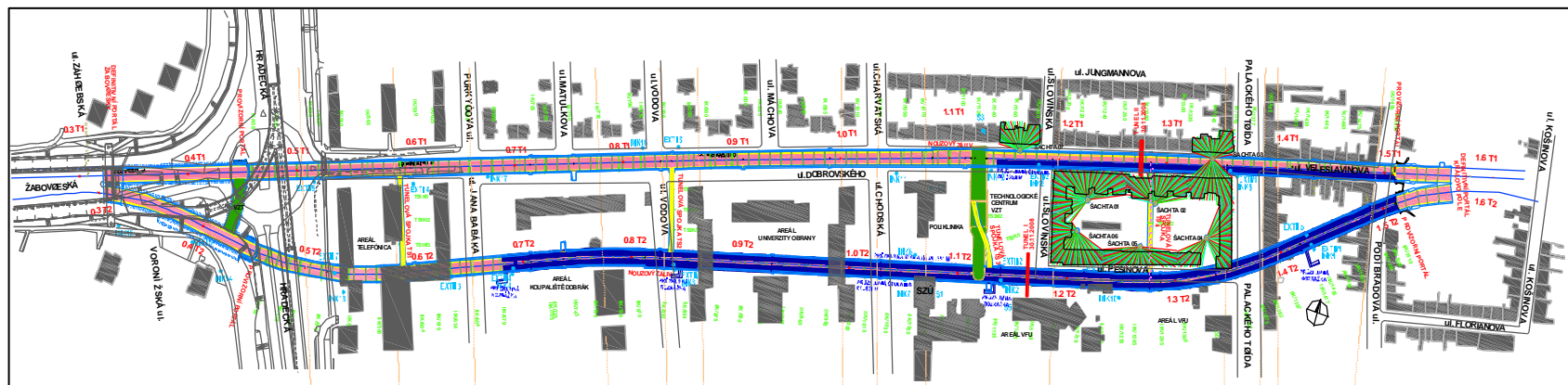

Přehledná situace stavby

Přehledná situace tunelu – základní údaje

- Dvě tunelové trouby 2 x 1250 m (z toho ražených 2x1060 m)
- Nadloží 5,0 až 21,0 m
- 4 průchozí tunelové propojky do 300 m
- SOS skříně do 150 m, požární hydrantové výklenky do 130 m
- 1 nouzový záliv v každé rouře
- technologické centrum, VZT šachta v trase ražby, VZT kanály

Parametry určující geometrii příčných řezů a trasování

Dopravní návrhové parametry

- Šířková kategorie T – 8,50 dle ČSN 73 7507 (r. 1999)
- Průjezdny profil 8,50 x 4,50 m
- Návrhová rychlost 60 km/h

VZT parametry

- Podélné větrání s místním odtahem vzduchu z dopravního prostoru (polopříčné větrání) – mezistrop s regulovanými větracími klapkami

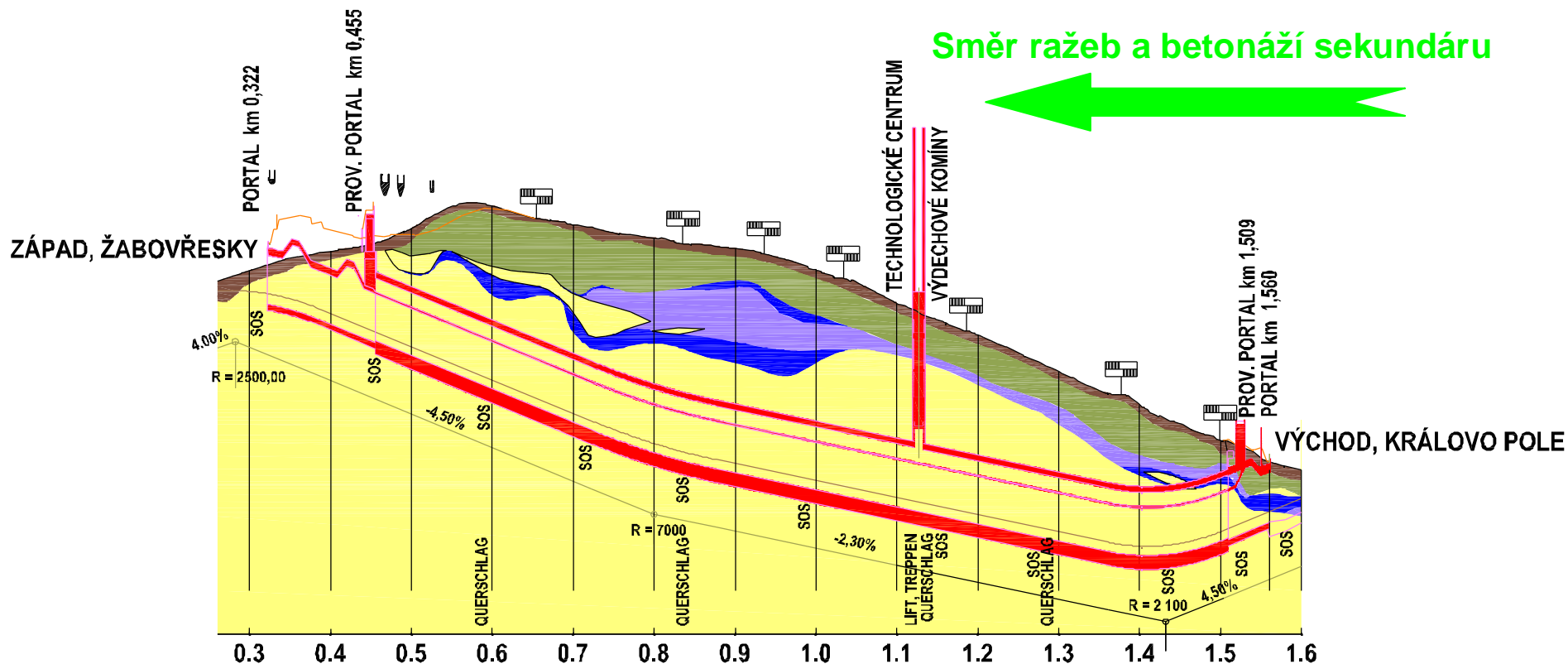
Hydroizolační parametry

- Celoplášťová uzavřená hydroizolace PVC tl. 3 mm – konstrukce protiklenby, tuhé spojení klenby a protiklenby bez rubové drenáže
- Pojistný hydroizolační systém

Geotechnické parametry

- Ražba v zeminách, nízké nadloží

Podélný profil, geologie

Délka tunelových úseků	Hloubený Žabovřesky	Ražený	Hloubený Královo Pole	Celkem
Tunel I.	133,86 m	1 053,22 m	51,80 m	1 238,88 m
Tunel II.	148,61 m	1 059,55 m	51,60 m	1 259,76 m

Konstrukční typy sekundárního ostění

- Definitivní portál Žabovřesky
  - rámová ŽB konstrukce tvořená lamelami podzemních stěn a vetknutou stropní a spodní deskou
  - na stěnách stříkaná hydroizolace a protihlukový obklad
- Hloubené části tunelů a VZT kanály – uzavřený ŽB rám s vnější fóliovou hydroizolací
- Ražená část tunelů a tunelové propojky – ŽB klenba a protiklenba s uzavřenou mezilehlou fóliovou hydroizolací
- VZT šachta – ŽB ostění s mezilehlou fóliovou hydroizolací

- technologické centrum – ŽB vestavba do stavební jámy pažené podzemními stěnami

Navrhování sekundárního ostění Královpolských tunelů

Hloubené části tunelu

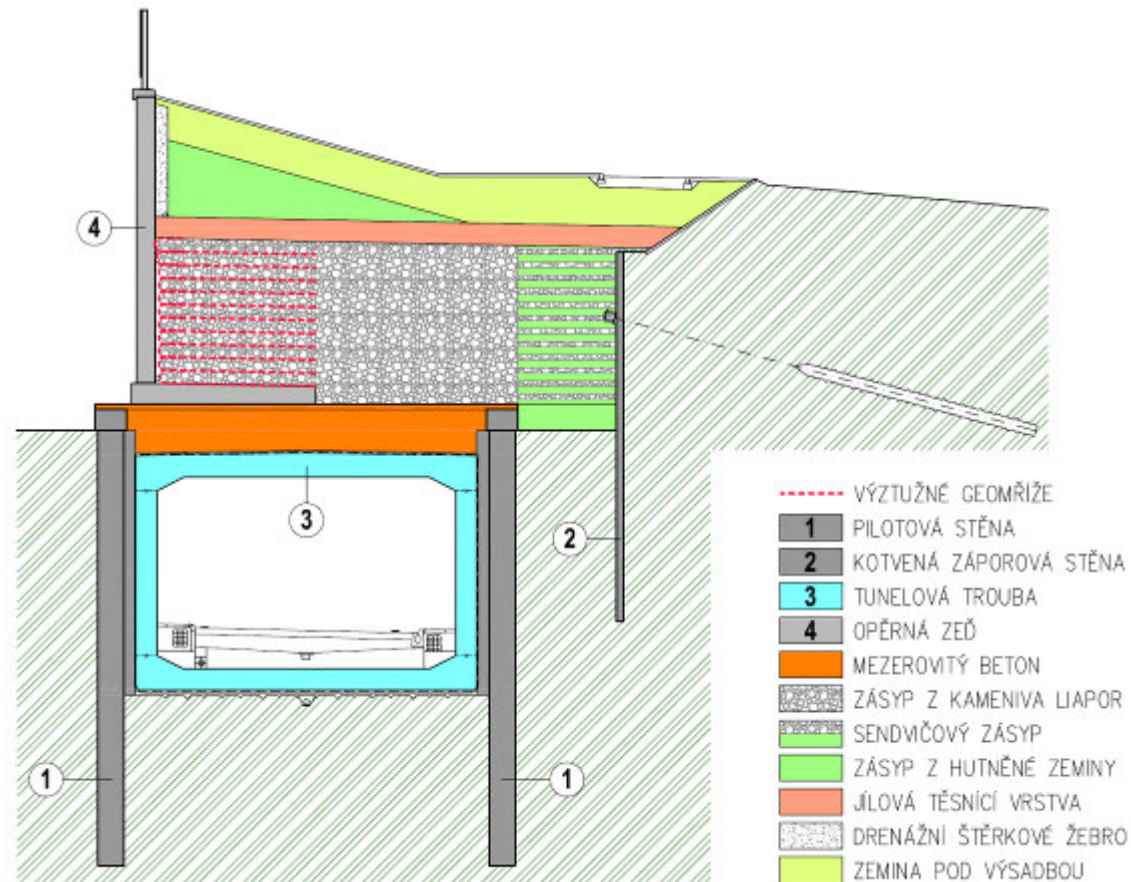
**HLOUBENÁ ČÁST
ŽABOVŘESKY**

**HLOUBENÁ ČÁST
KRÁLOVO POLE**

Hloubené části tunelu – C602, C603 Žabovřesky

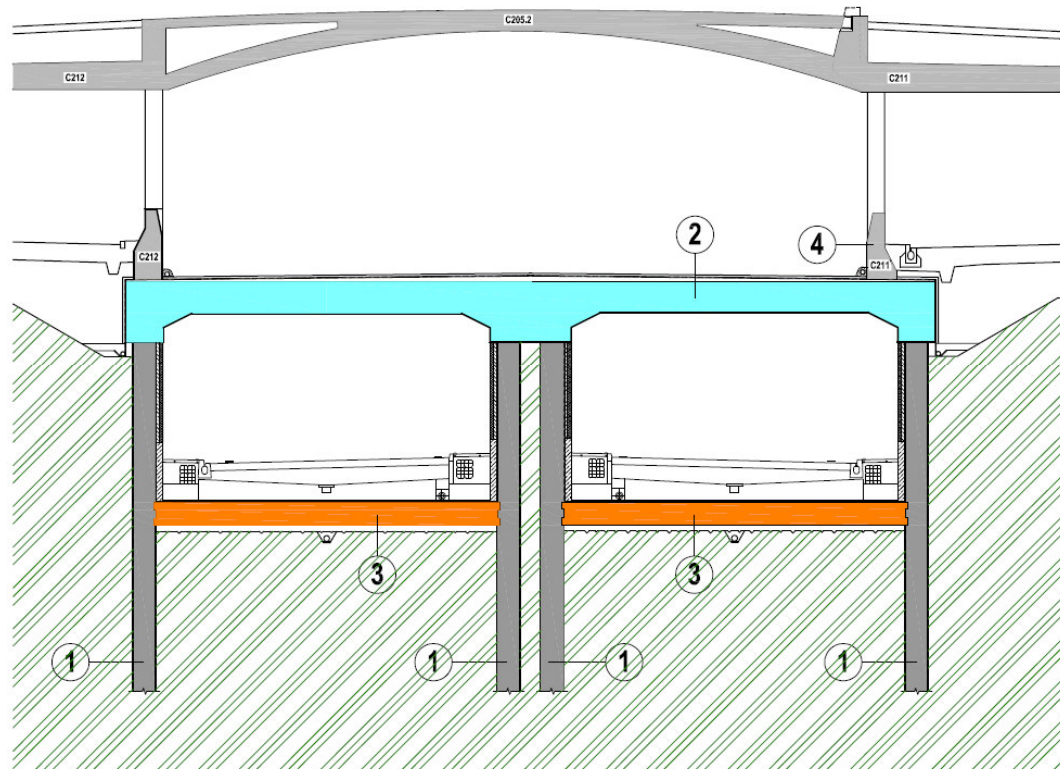

Navrhování sekundárního ostění Královpolských tunelů

Hloubené části tunelu – C602, C603 Žabovřesky

Hloubené části tunelu - C601 Def. portál Žabovřesky

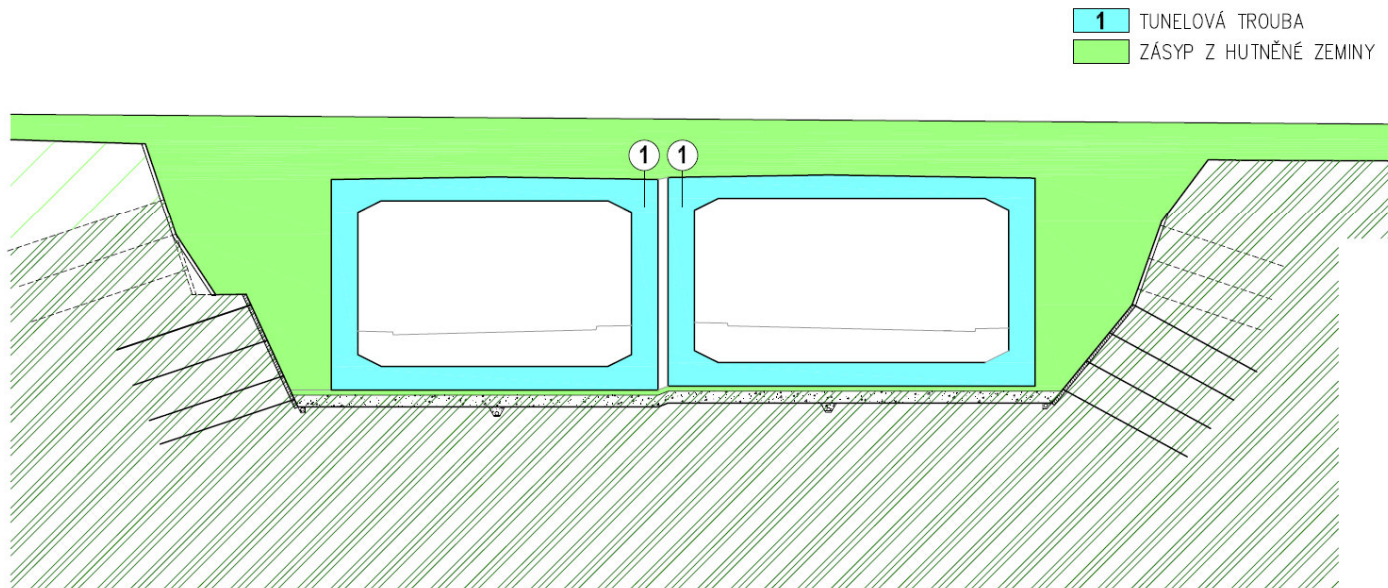
- 1 PODZEMNÍ STĚNY
- 2 STROPNÍ DESKA
- 3 ZÁKLADOVÁ DESKA
- 4 GALERIE, LÁVKA

Navrhování sekundárního ostění Královpolských tunelů

Hloubené části tunelu - C601 Def. portál Žabovřesky

Hloubené části tunelu - C606, C607 Královo Pole

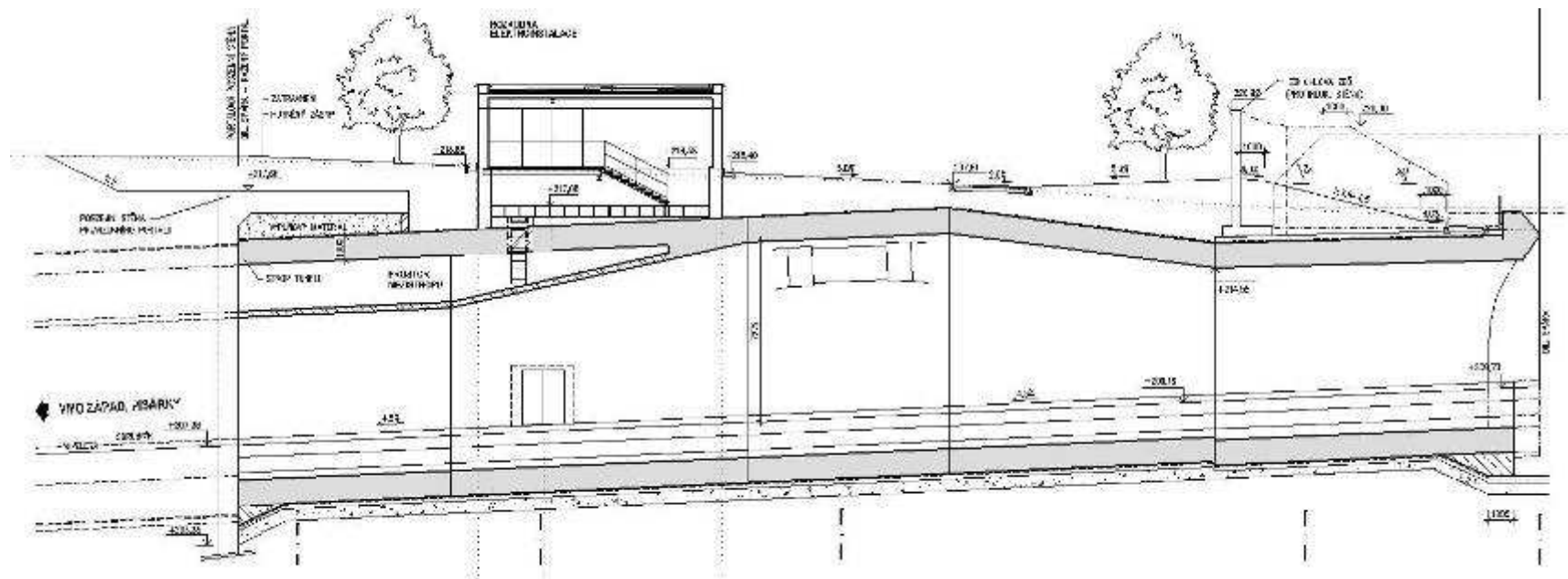
Navrhování sekundárního ostění Královpolských tunelů

Hloubené části tunelu - C606, C607 Královo Pole

Hloubené tunely - C606, C607 Královo Pole

Niky pro ventilátory, půdorysná rozšíření, společný portálový blok

Sekundární ostění – hloubená část - parametry

Geometrické a materiálové parametry

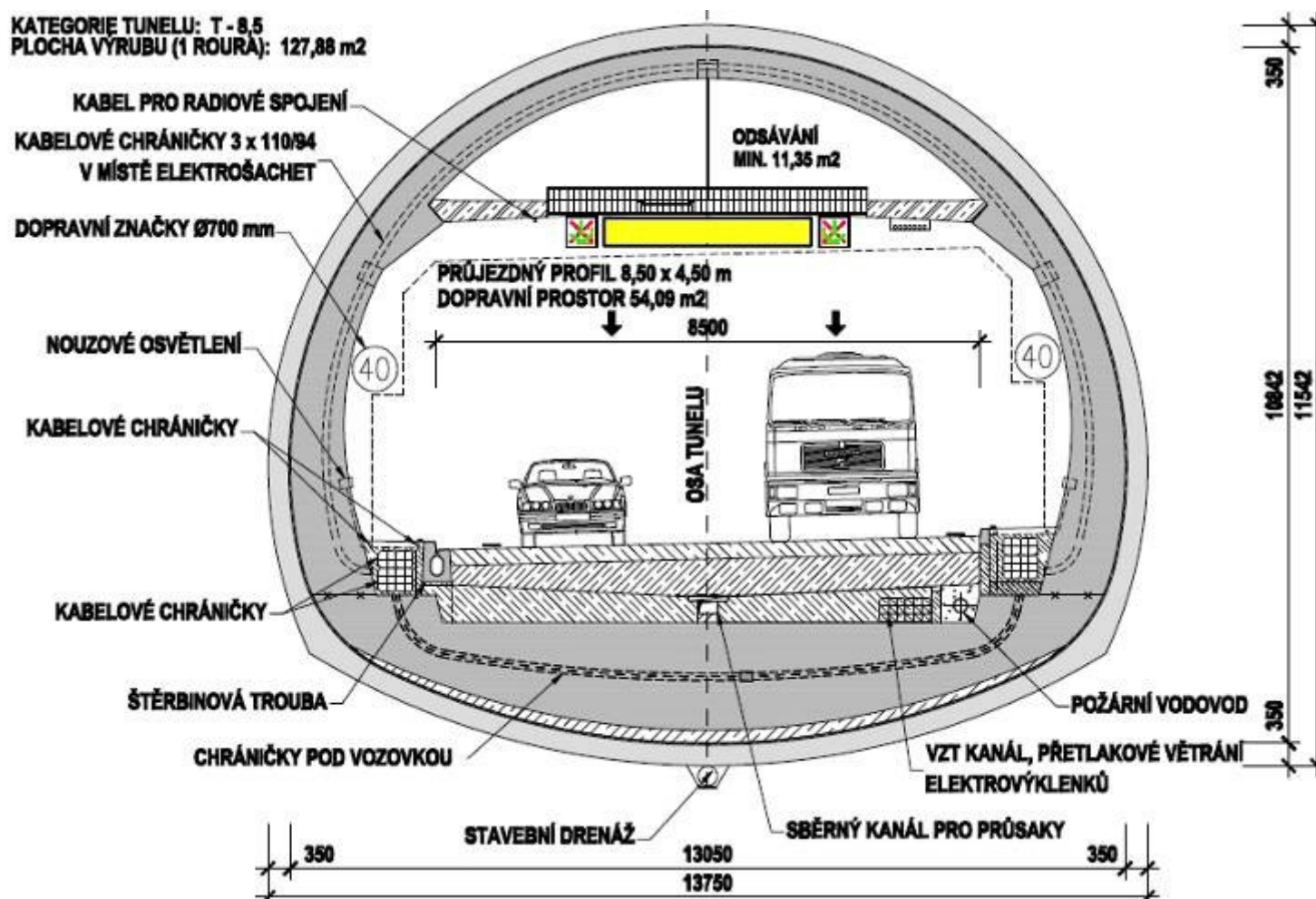
- Železobeton ČSN EN 206-1 C30/37 – XF2 (CZ-TKP18PK) - CI 0,4 - Dmax 22 - S4, R180 DP1, přídavek PP vláken
- Monolitická rámová konstrukce
- Základní tloušťka 800 mm, střechovité spádování stropu (900 mm uprostřed)
- Zesílení lin. náběhy v místech rámových rohů – základová a stropní deska
- Vetknutá konstrukce mezistropu tl. 600 mm, 250 mm (táhla)
- Krytí – jmenovité 50 mm (min. 40 mm)

Hloubené tunely

Ražené tunely - Vzorový příčný řez

Plocha výrubu 130 m²

Sekundární ostění – ražená část - parametry

Protiklenba

- Železobeton ČSN EN 206-1 C30/37 - XC3 (CZ-TKP18PK) - CI 0,2 - Dmax 22 - S4
- Max. průsak 50mm podle ČSN EN 12 390- 8
- Ocel B500B
- Krytí – jmenovité 50 mm (min. 40 mm)
- Tloušťka v ose tunelu 1,69 m
- Betonáž ve variantách – rozdělená na etapy, nedělená
- Stejný způsob vyztužení ZP po délce trasy (redukce distančních prvků v průběhu výstavby)

Sekundární ostění – ražená část - parametry

Klenba

- Železobeton ČSN EN 206-1 C30/37 – XF2 (CZ-TKP18PK) - CI 0,4 - Dmax 22 - S4, R180 DP1, přídavek PP vláken
- Minimální tloušťka 400 mm
- Krytí – jmenovité 50 mm (min. 40 mm)
- Stejný způsob vyztužení ZP po délce trasy

Sekundární ostění – ražená část - parametry

Mezistrop

- Železobeton ČSN EN 206-1 C30/37 – XF2 (CZ-TKP18PK) - CI 0,4 - Dmax 22 - S4, EI 90 DP1, přídavek PP vláken
- Minimální tloušťka 200 mm a 250 mm
- Krytí – jmenovité 40 mm (min. 35 mm)
- Kloubové uložení – liniové elastomerové ložisko (prefa. pás)
- Varianta s táhly - po vzdálenosti 2,5 m, nerez A4, $\varnothing 27$ mm

Sekundární ostění – ražená část – statický návrh

Zatížení – zemní tlaky – Tunel II, km 1,070 (profil Poliklinika)

- Příčný řez s nejméně příznivými geotechnickými podmínkami, ověřeno matematickým modelováním, ražbou průzkumných štol (největší a nejdelší vývoj konvergencí, extrémní poklesy na povrchu, velká mocnost pokryvných vrstev nad horizontem neogenních jíílů)
- Zatížení z výpočtů FLAC – aproximace polynomem druhého stupně (vyhlazení špiček napětí v místech výztužných žeber a plast. kloubů)
- Porovnání s výpočty PLAXIS – při spodní hranici výsledků FLAC

Další zatěžovací stavy

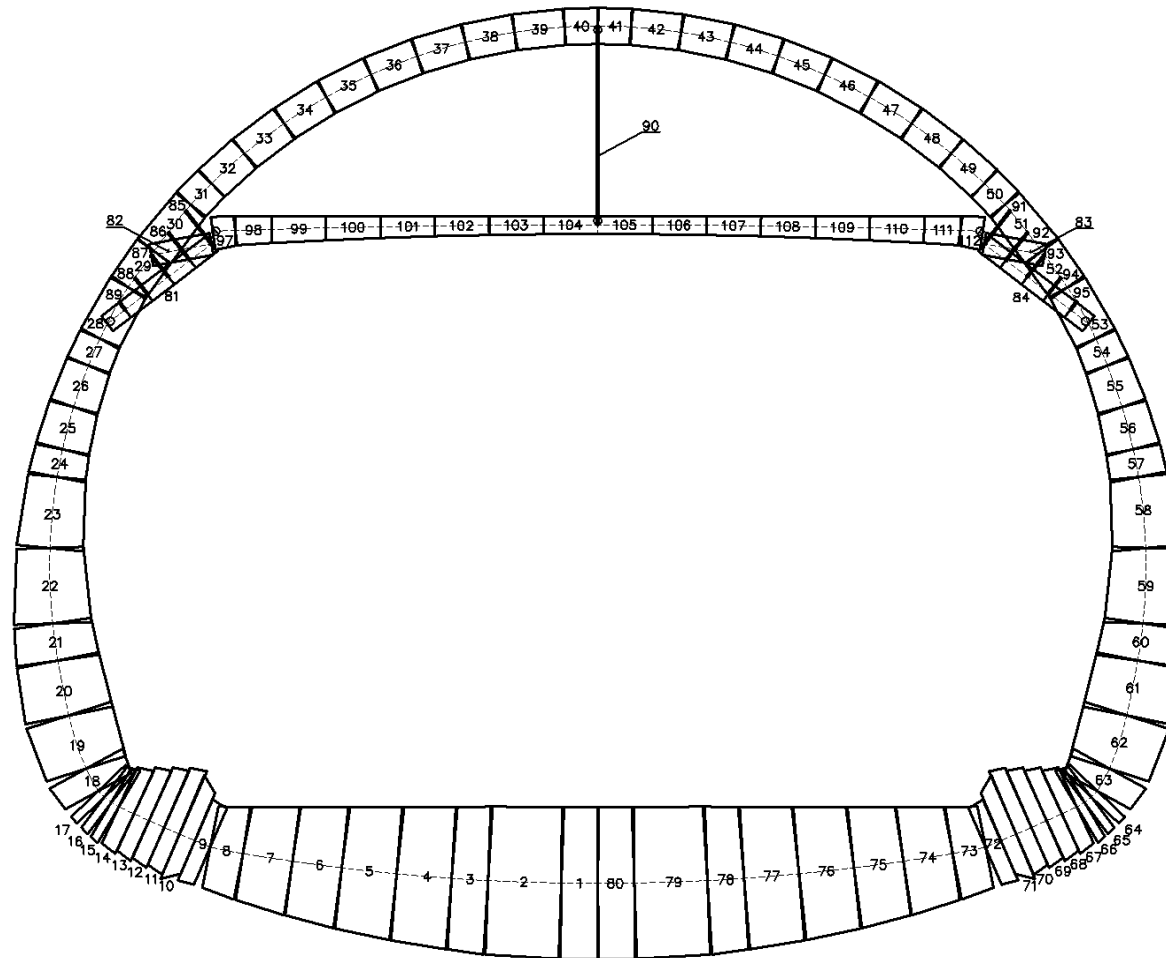
- Hydrostatický tlak, teplotní a reologické účinky na ostění
- Vozovkové a chodníkové vrstvy, nahodilé zatížení mezistropu a vozovkových vrstev

Okrajové podmínky

- Podepření pružnostními konstantami C_{1z} proměnnými po délce protiklenby, stanovené na základě modulu reakce horninového prostředí k
- Ověřeno interakcí desko-stěnového modelu s podložím
- Nelineární kombinace zatěžovacích stavů – podepření pouze tlak

Sekundární ostění – ražená část – statický návrh

Prutový a deskostěnový model

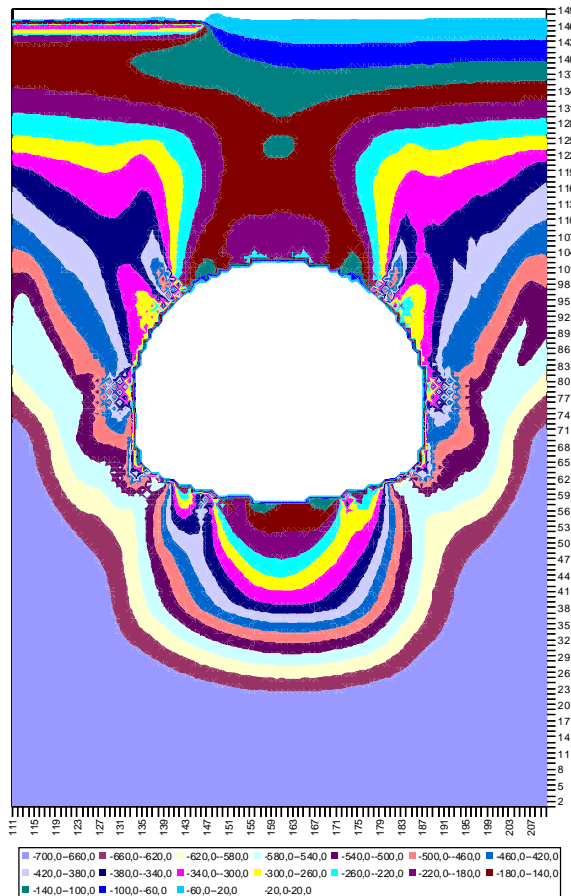

Sekundární ostění – ražená část – statický návrh

Složky X, Y zemního tlaku z FLAC

Zemní tlak ve směru osy Y - příčný41

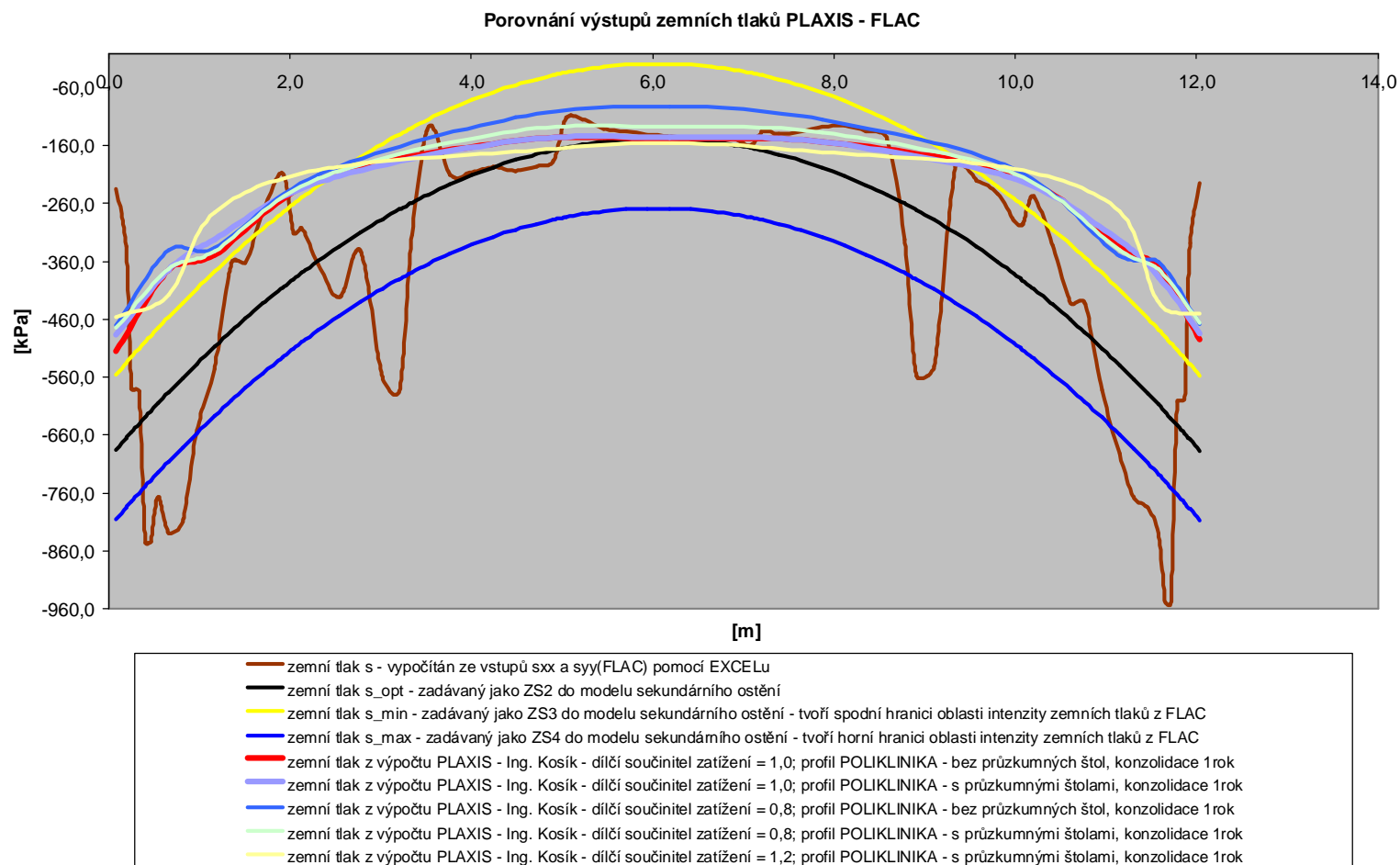

Zemní tlak ve směru osy X - příčný41

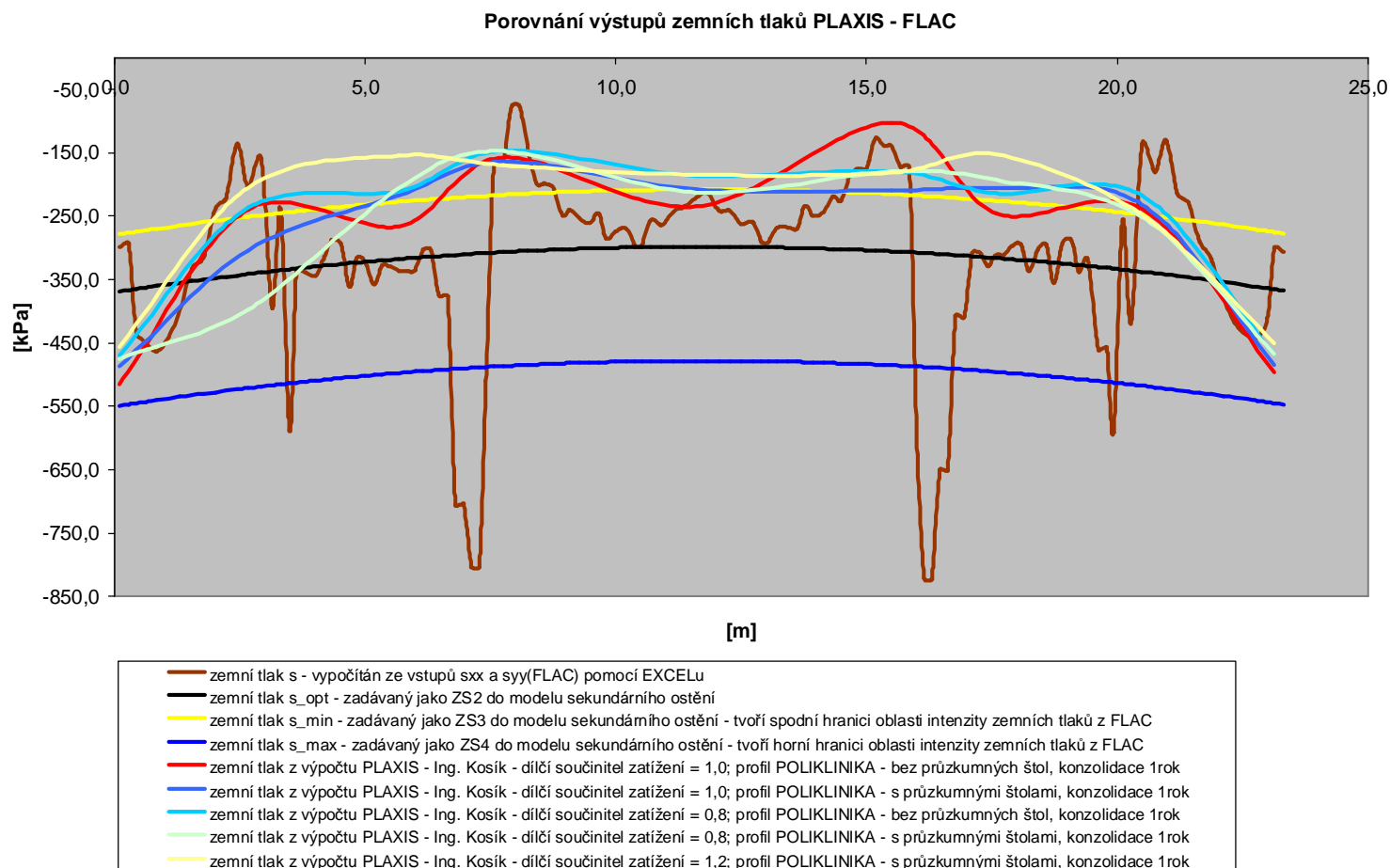
Sekundární ostění – ražená část – statický návrh

Výslednice zemního tlaku po obvodu ostění - protiklenba

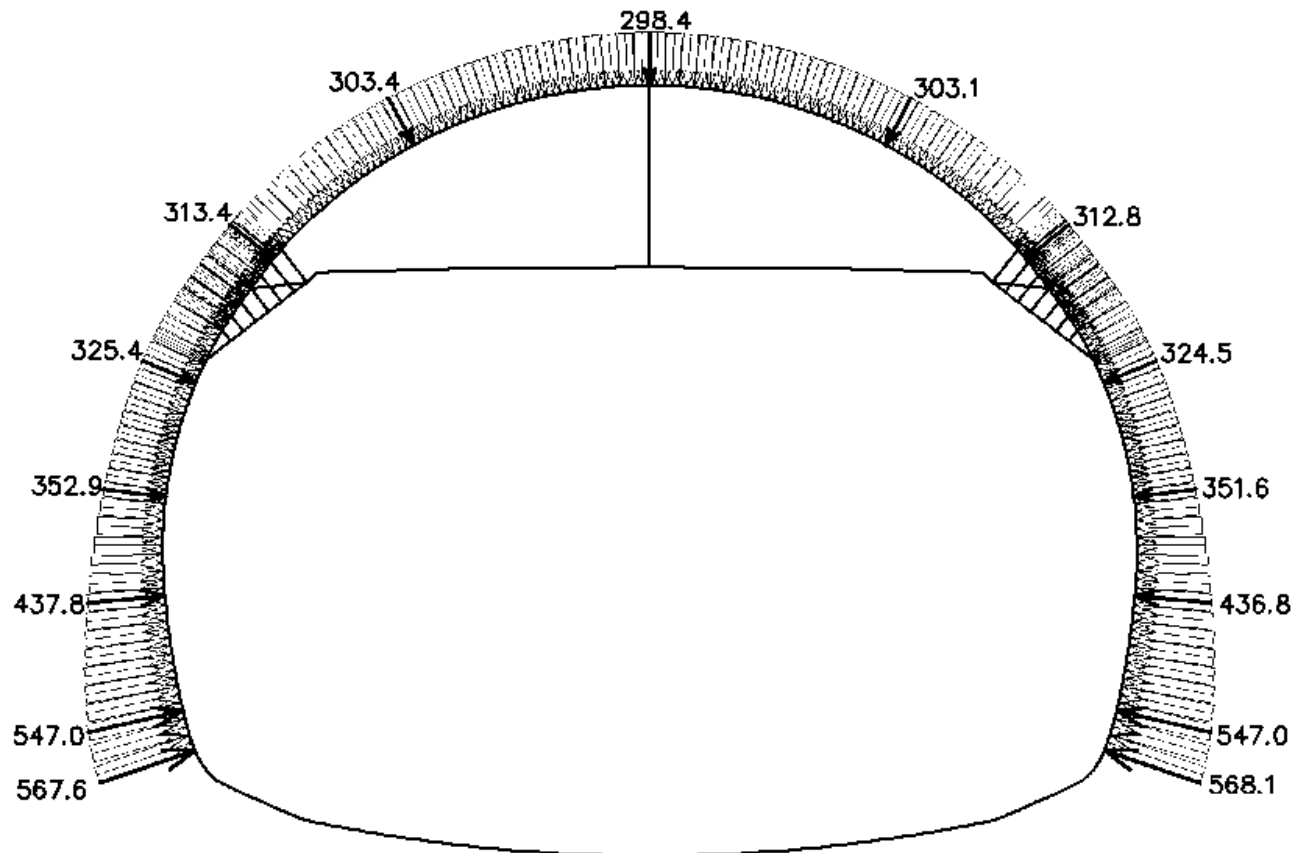
Sekundární ostění – ražená část – statický návrh

Výslednice zemního tlaku po obvodu ostění - klenba

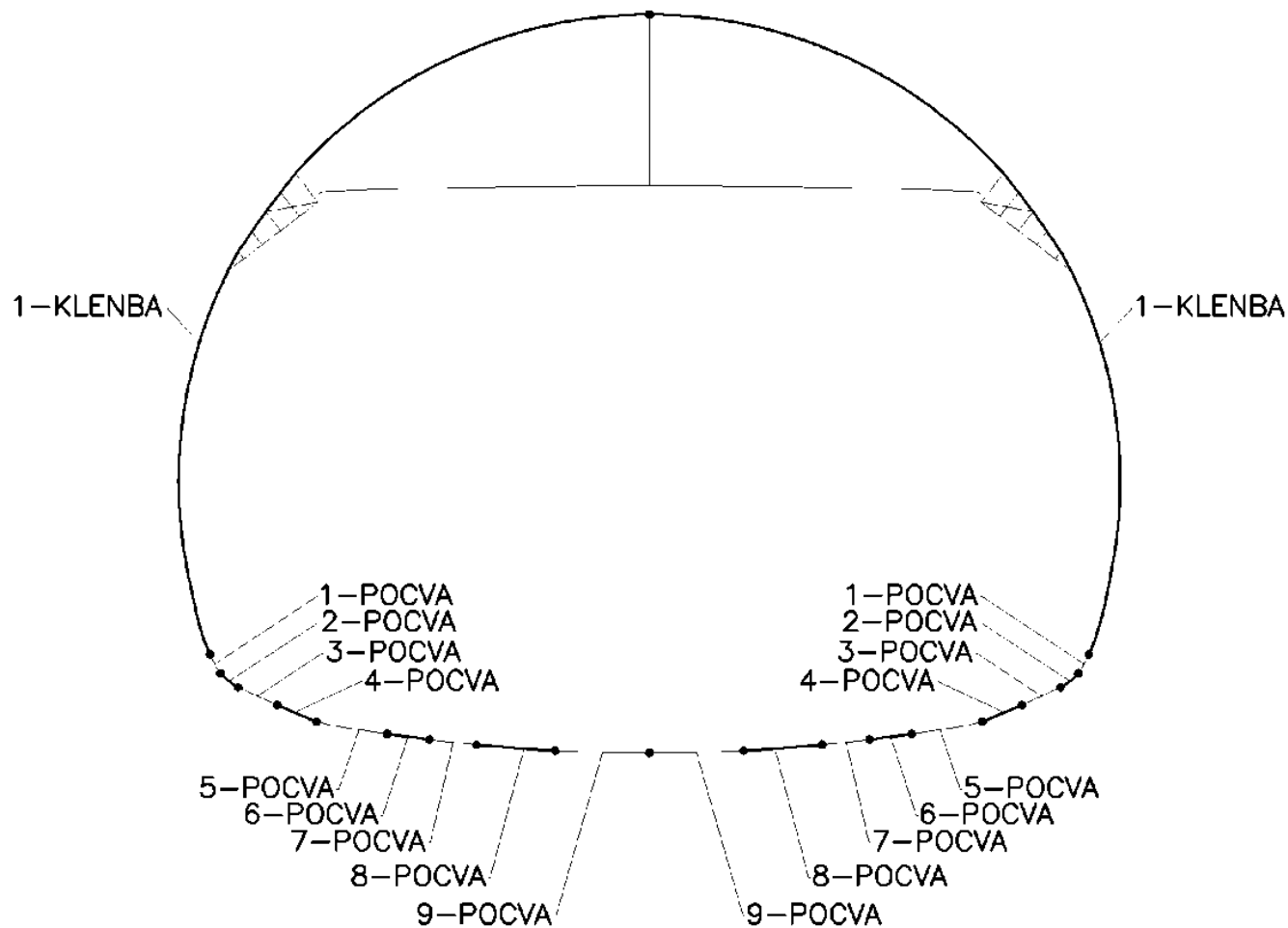
Sekundární ostění – ražená část – statický návrh

Zatěžovací stav - zemní tlak s_{opt}

Sekundární ostění – ražená část – statický návrh

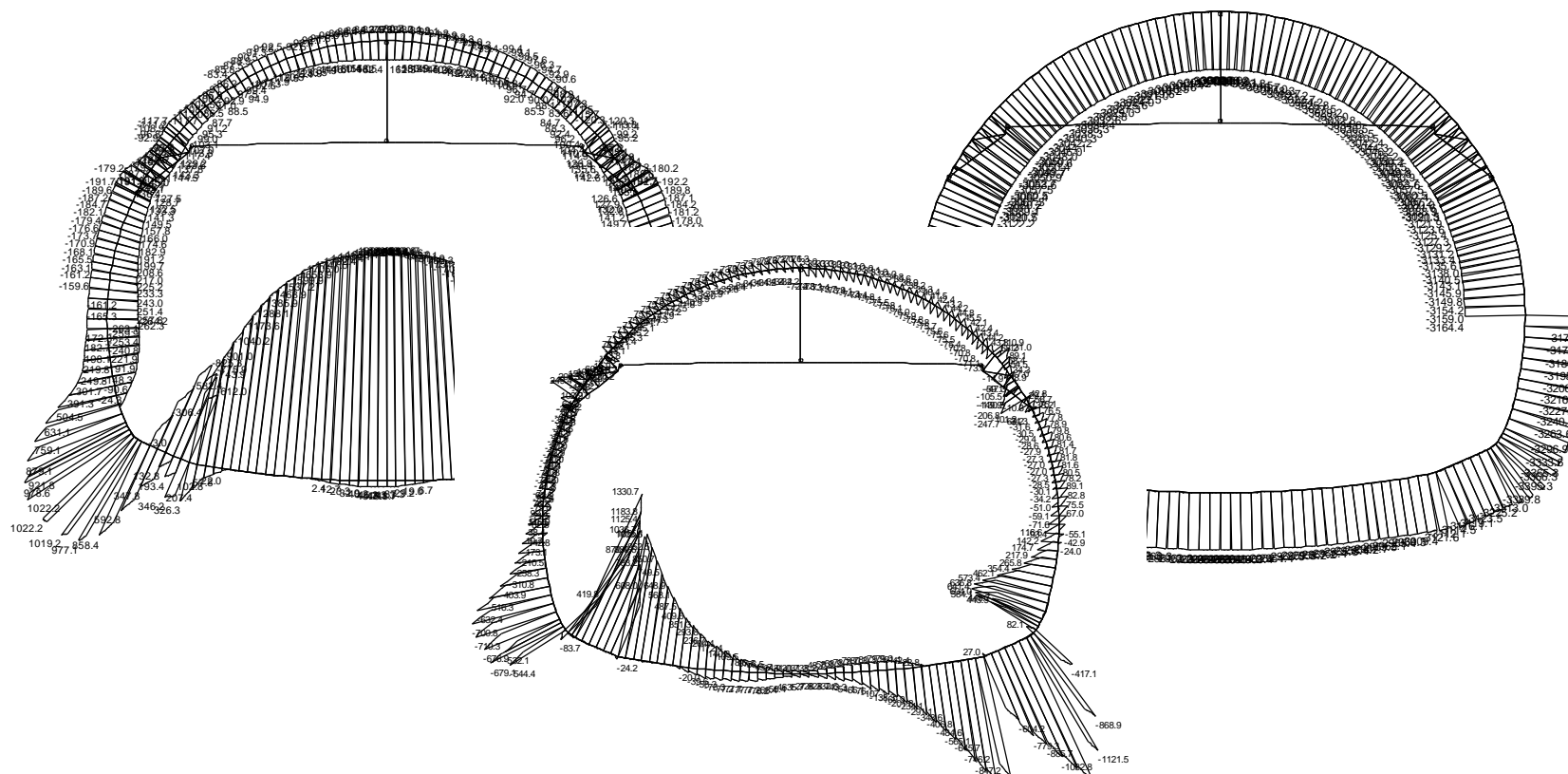
Podpření matematického modelu – konstanty ložnosti C

Sekundární ostění – ražená část – statický návrh

Vyhodnocení na skupinách zatěžovacích stavů

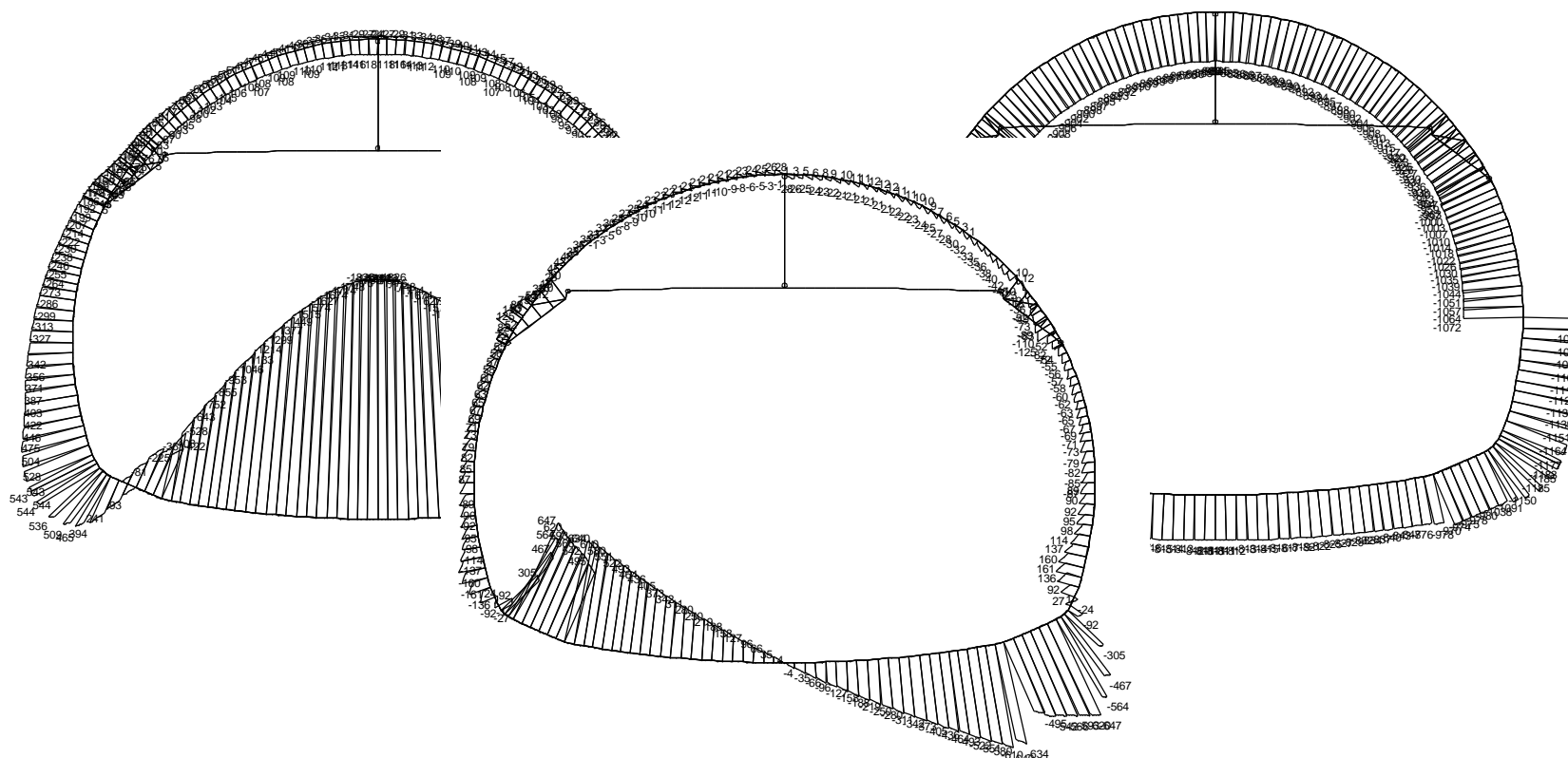
- Kombinace bez hydrostat. tlaku, min. zemní tlak + hydrostat. tlak + ostatní ZS, hydrostat. tlak + teploty + smršťování
- Extrémní napětí – odpovídající vnitřní síly

Sekundární ostění – ražená část – statický návrh

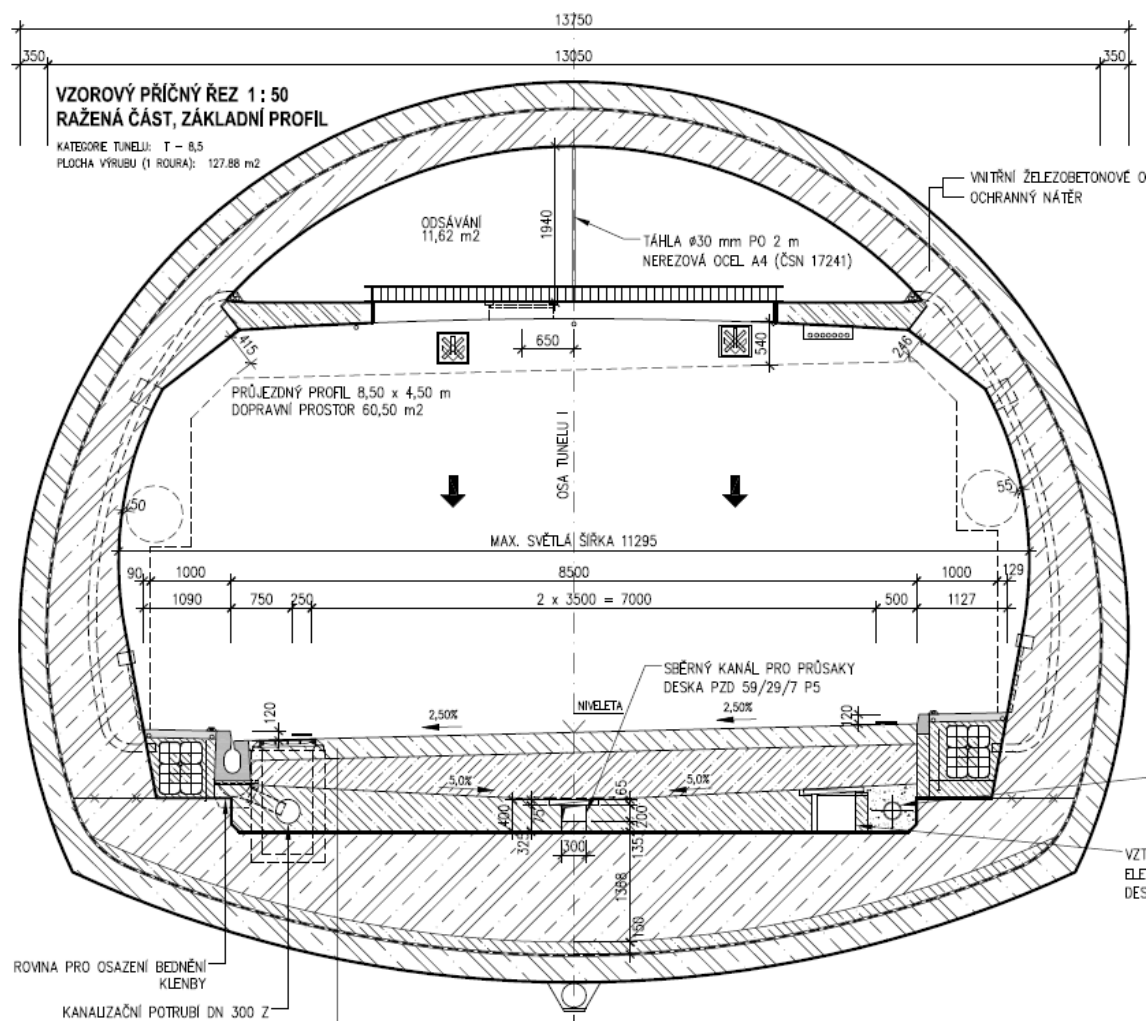
Vyhodnocení na skupinách zatěžovacích stavů

- Kombinace bez hydrostat. tlaku, min. zemní tlak + hydrostat. tlak + ostatní ZS, hydrostat. tlak + teploty + smršťování
- Extrémní napětí – odpovídající vnitřní síly

Sekundární ostění – ražená část

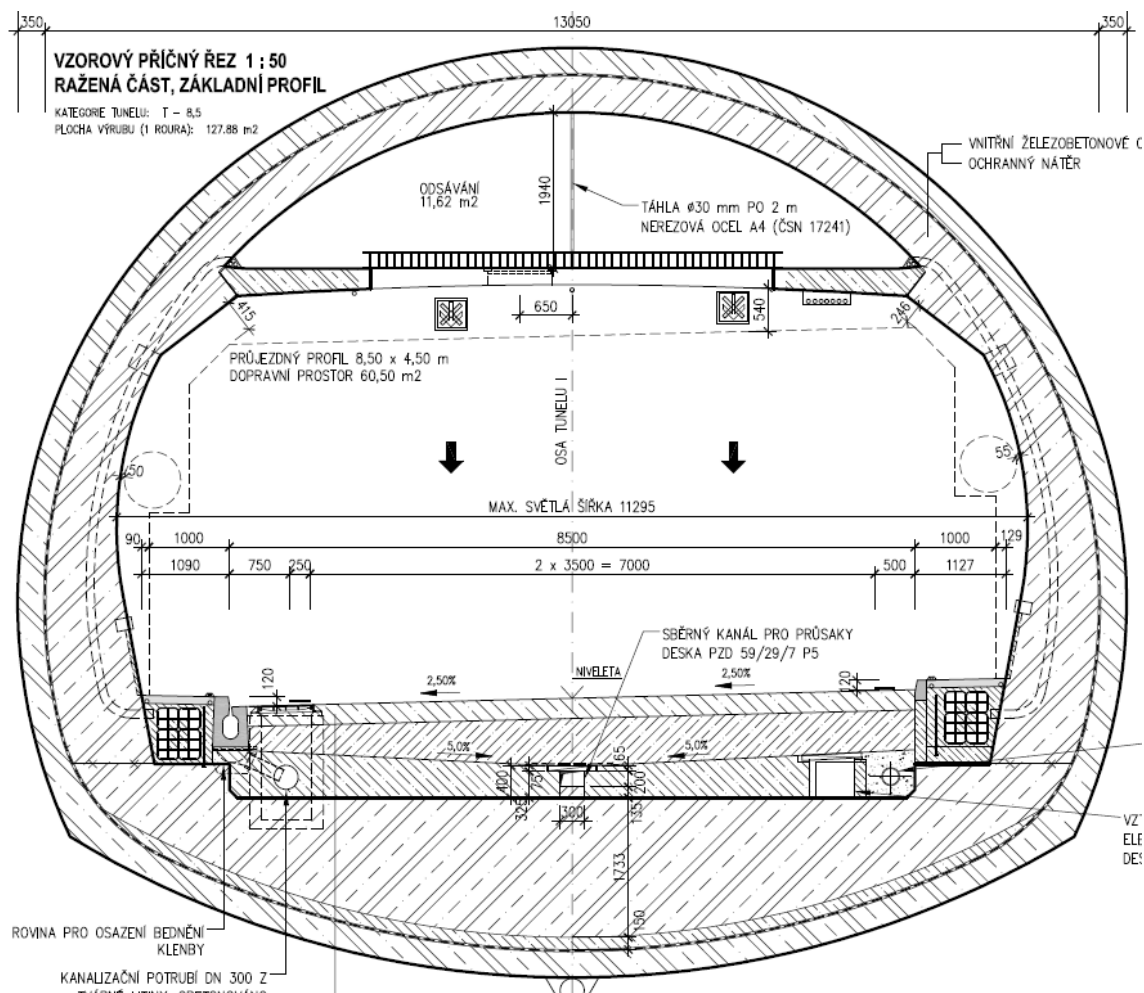
Protiklenba – navrhované varianty tvarů – varianta DZS

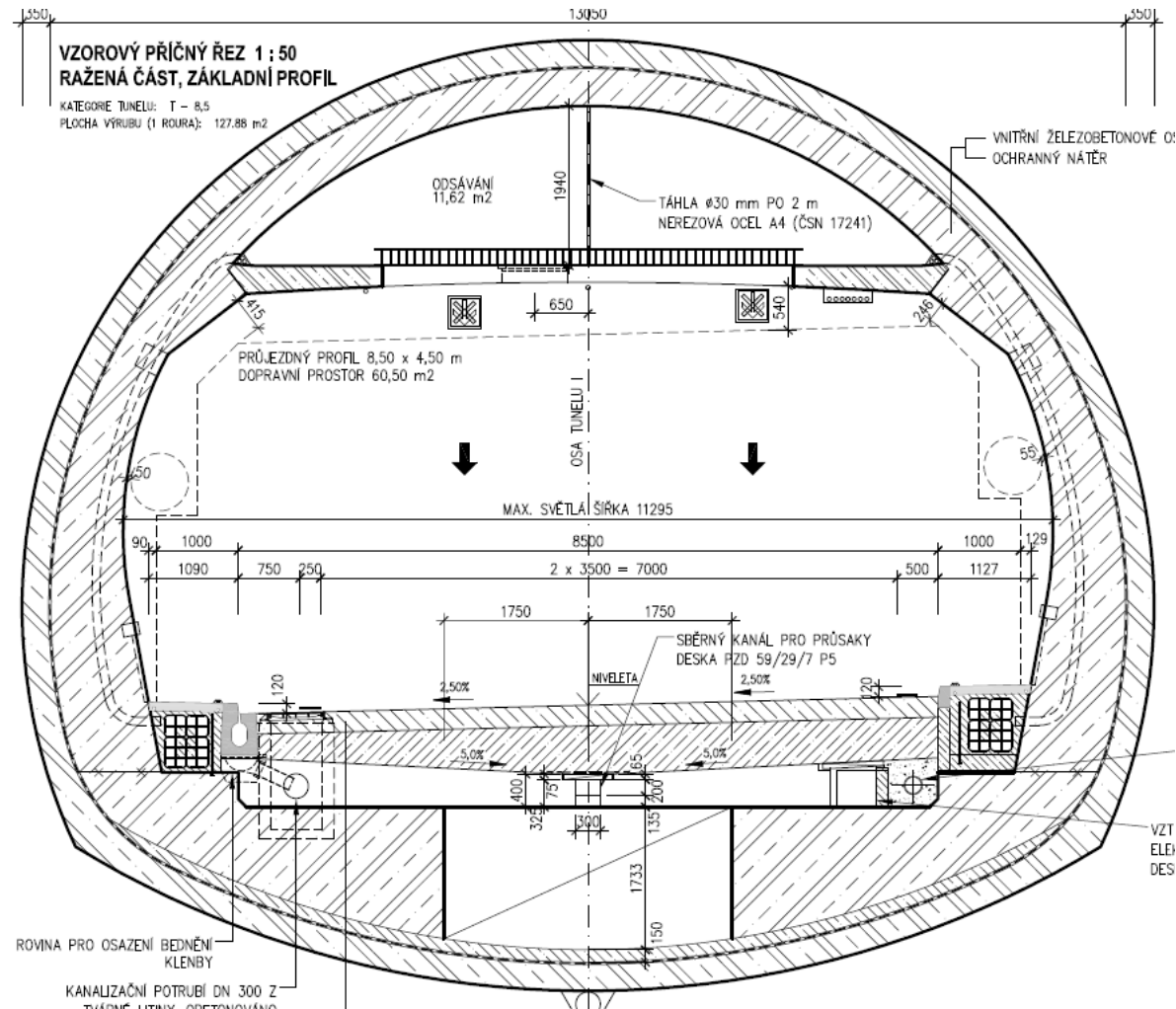
Sekundární ostění – ražená část

Protiklenba – navrhované varianty tvarů – prováděná varianta RDS

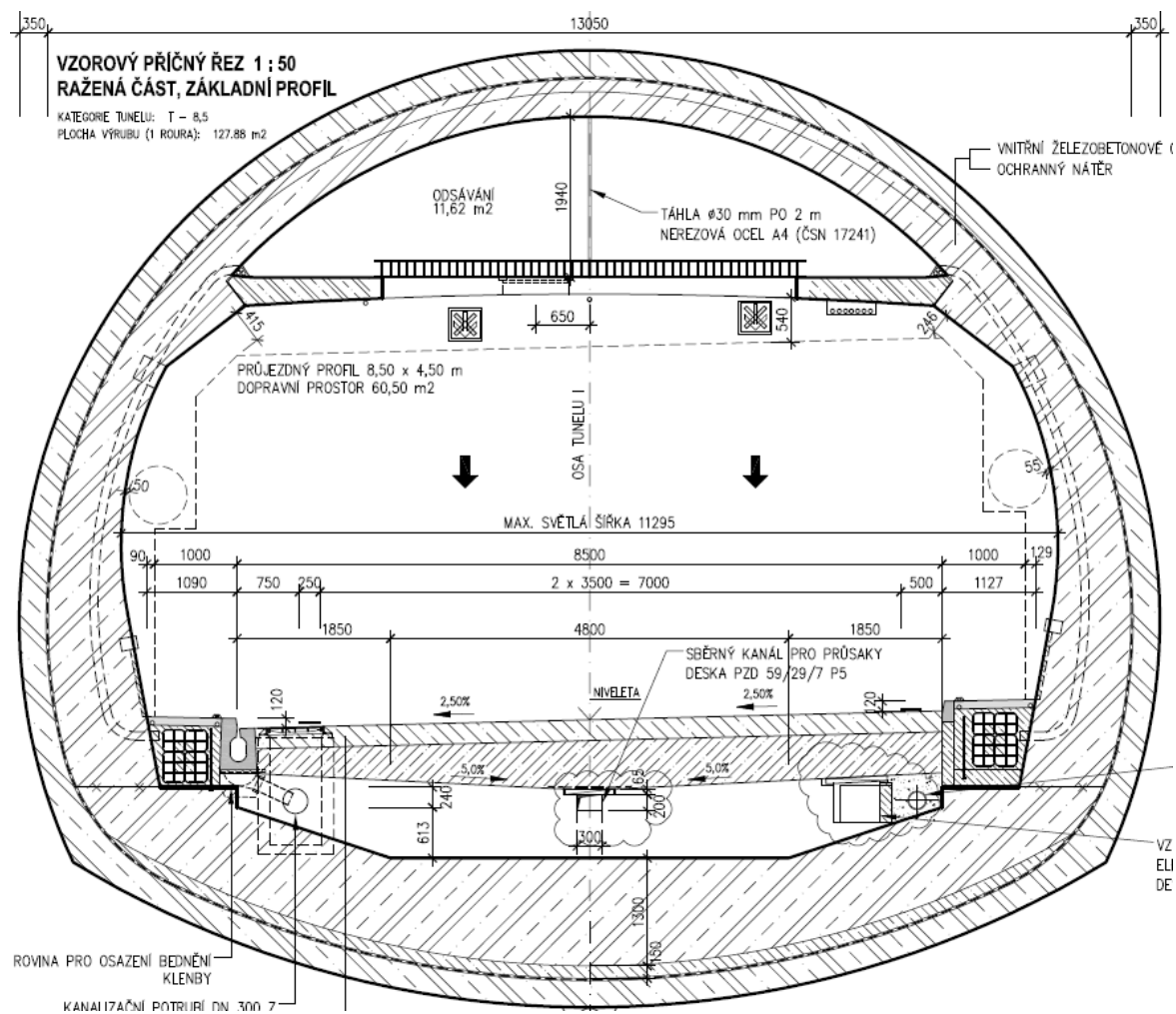
Sekundární ostění – ražená část

Protiklenba – navrhované varianty tvarů – varianta 2

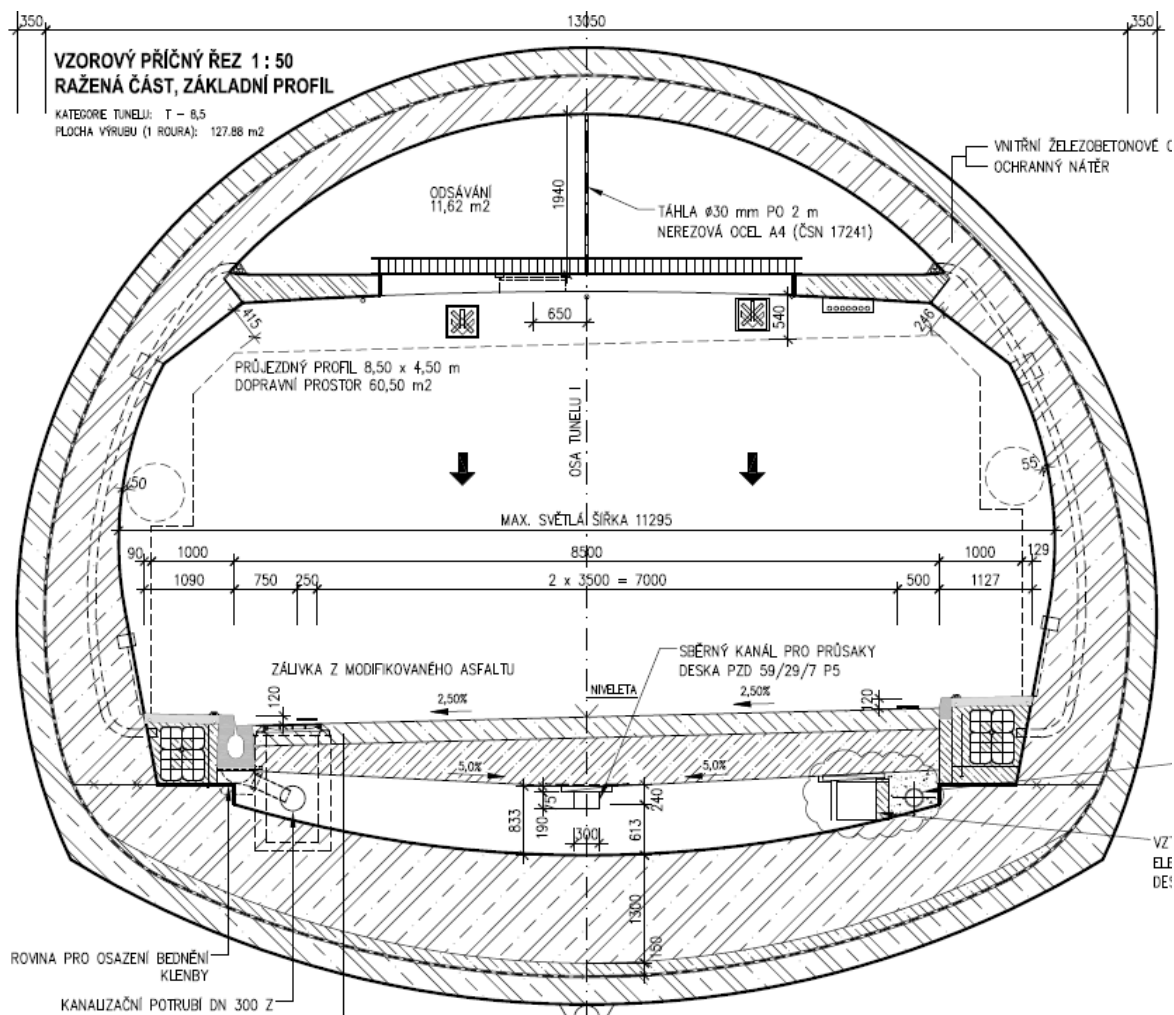
Sekundární ostění – ražená část

Protiklenba – navrhované varianty tvarů – varianta 3

Sekundární ostění – ražená část

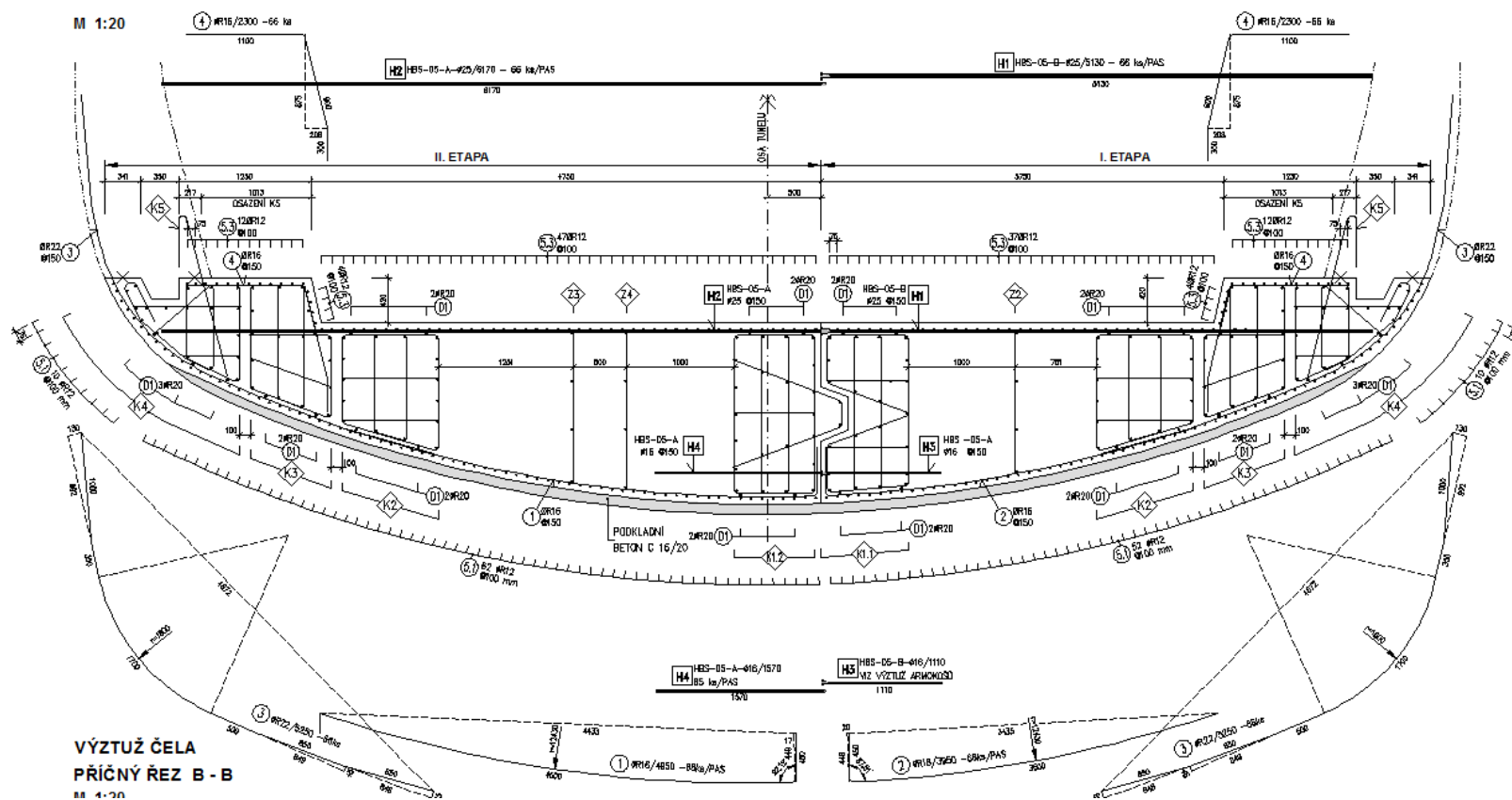
Protiklenba – navrhované varianty tvarů – varianta 4

Sekundární ostění – ražená část

Protiklenba – varianty provádění TI, TII

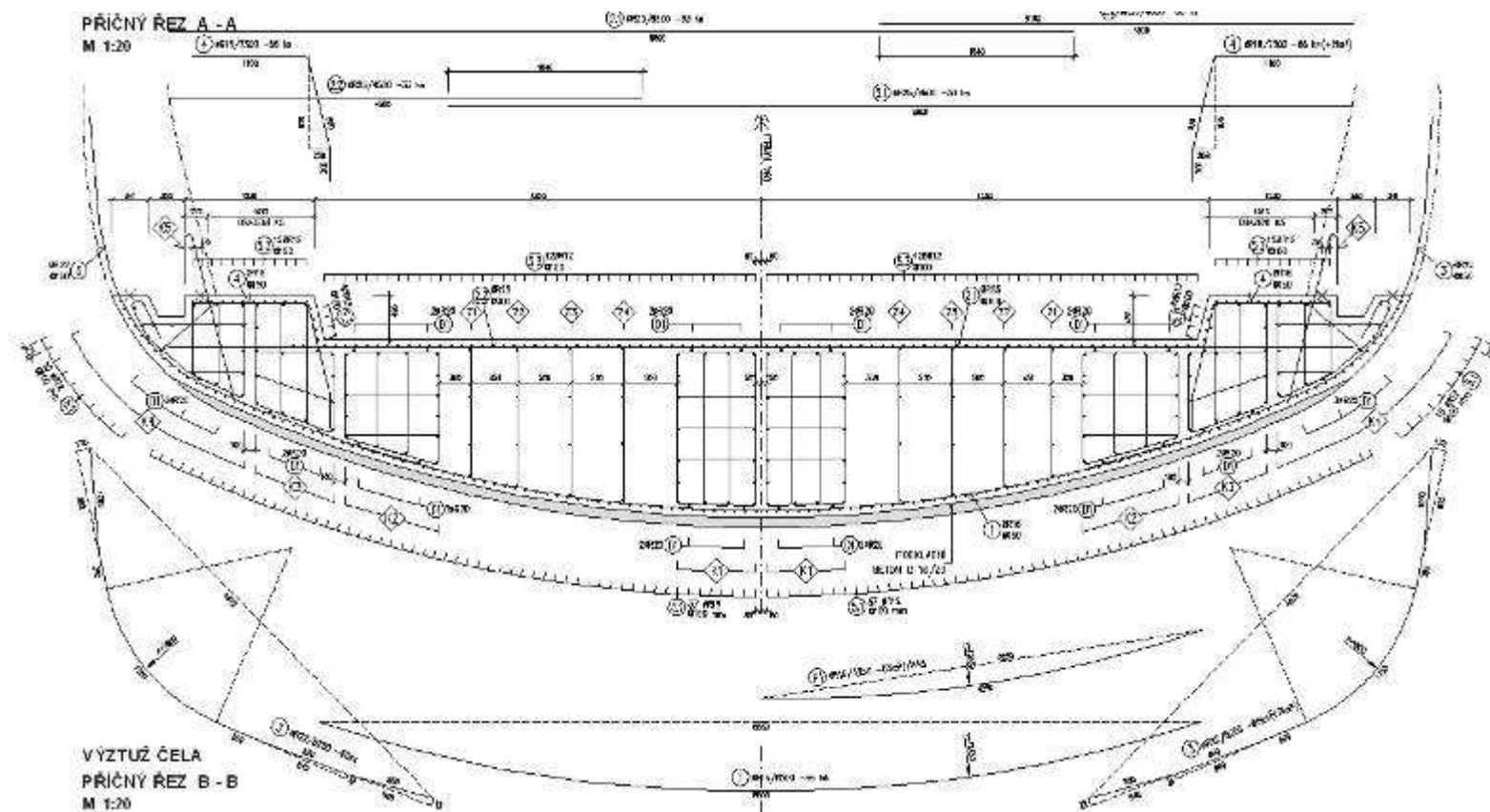
- TI – dělená

Sekundární ostění – ražená část

Protiklenba – varianty provádění TI, TII

- TII - nedělená

Navrhování sekundárního ostění Královpolských tunelů

Sekundární ostění – ražená část

Protiklenba – varianta TI

Navrhování sekundárního ostění Královpolských tunelů

Sekundární ostění – ražená část

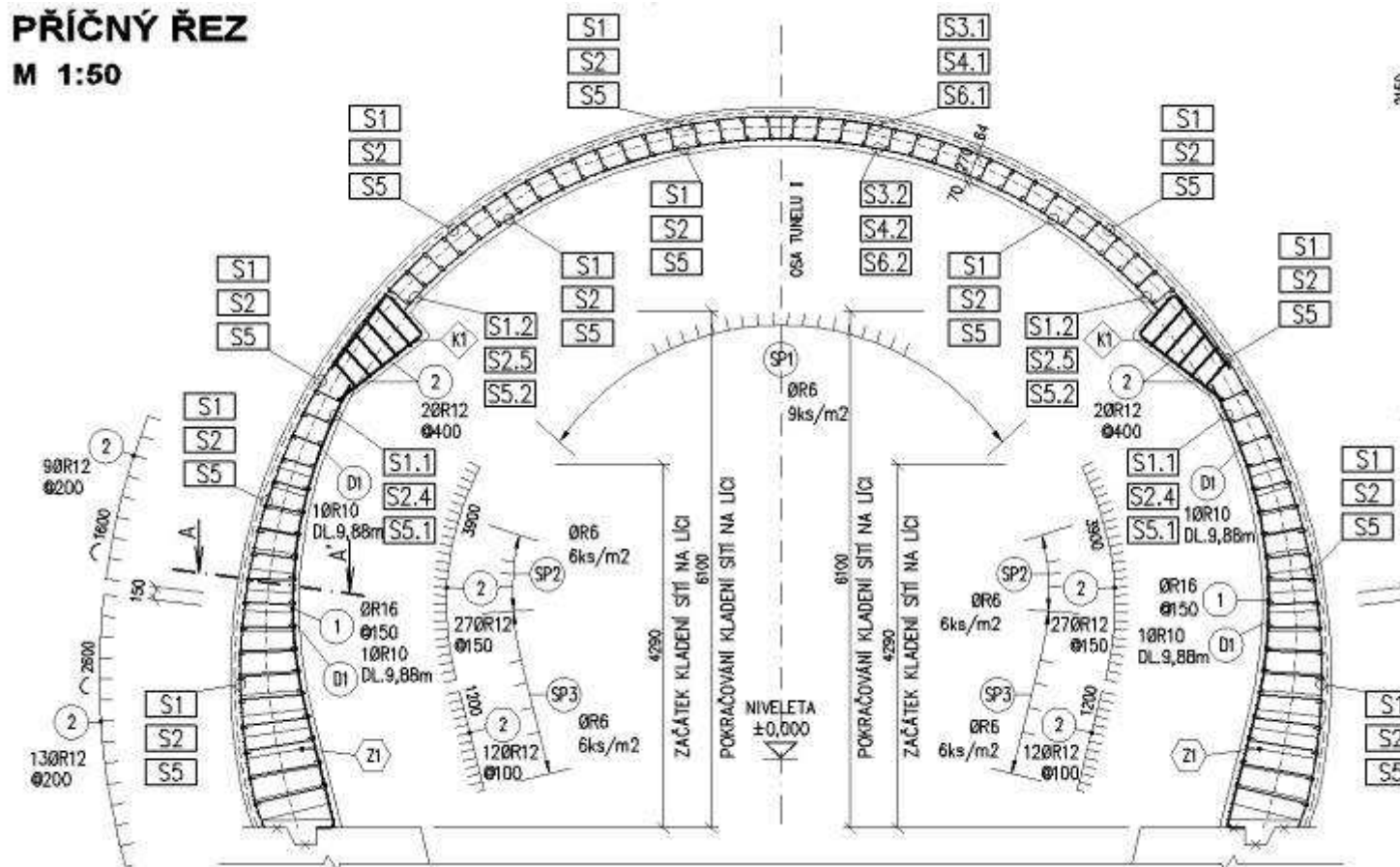
Protiklenba – varianta TII

Sekundární ostění – ražená část

Klenba – konstrukční typy dilatačních pasů – základní profil

Navrhování sekundárního ostění Královpolských tunelů

Sekundární ostění – ražená část

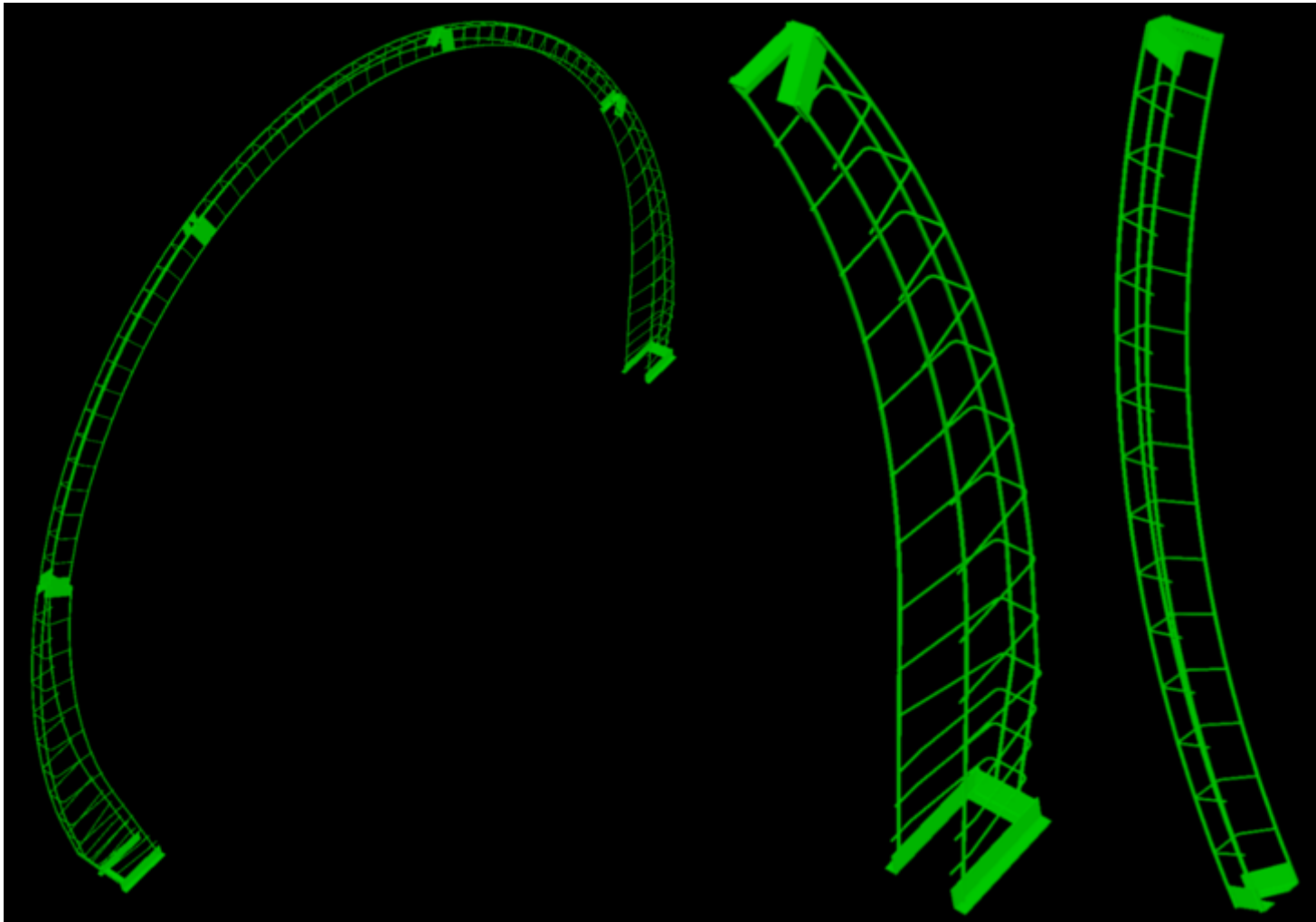
Klenba – konstrukční typy dilatačních pasů – základní profil

Navrhování sekundárního ostění Královpolských tunelů

Sekundární ostění – ražená část

Klenba – konstrukční typy dilatačních pasů – bretex

Navrhování sekundárního ostění Královpolských tunelů

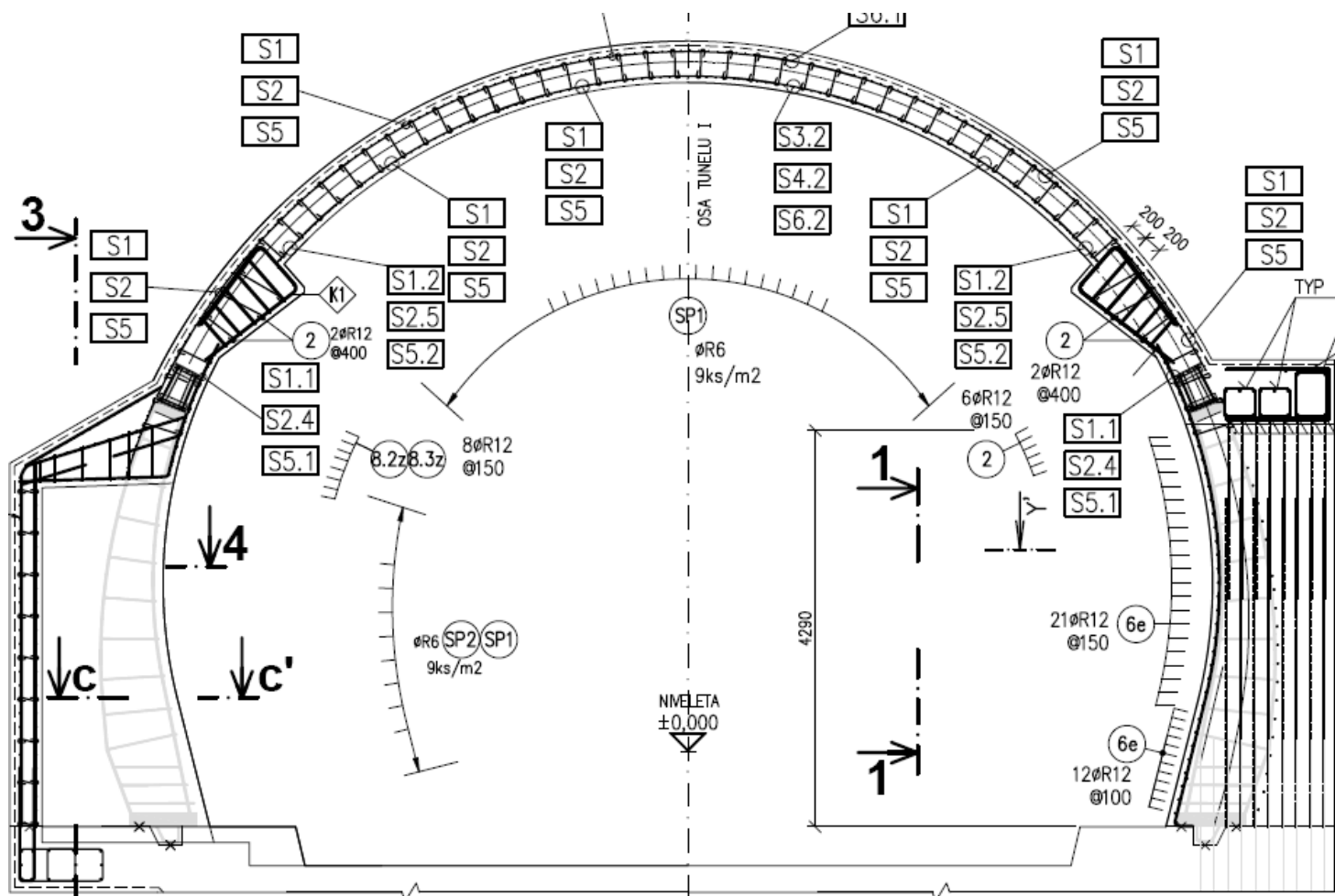
Sekundární ostění – ražená část

Klenba – konstrukční typy dilatačních pasů – bretex

Sekundární ostění – ražená část

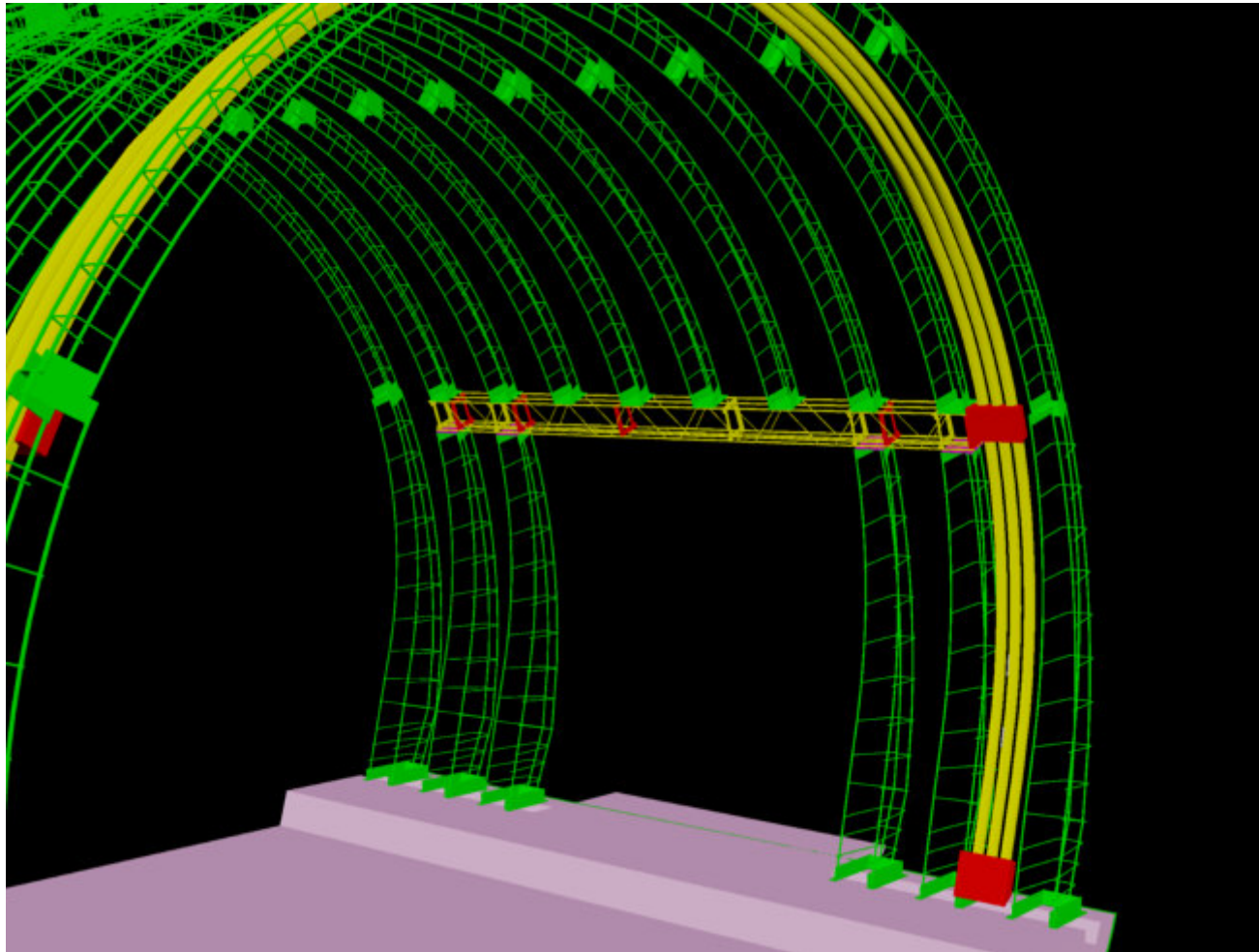
Klenba – konstrukční typy dilatačních pasů – SOS, EV, HY profil

Navrhování sekundárního ostění Královpolských tunelů

Sekundární ostění – ražená část

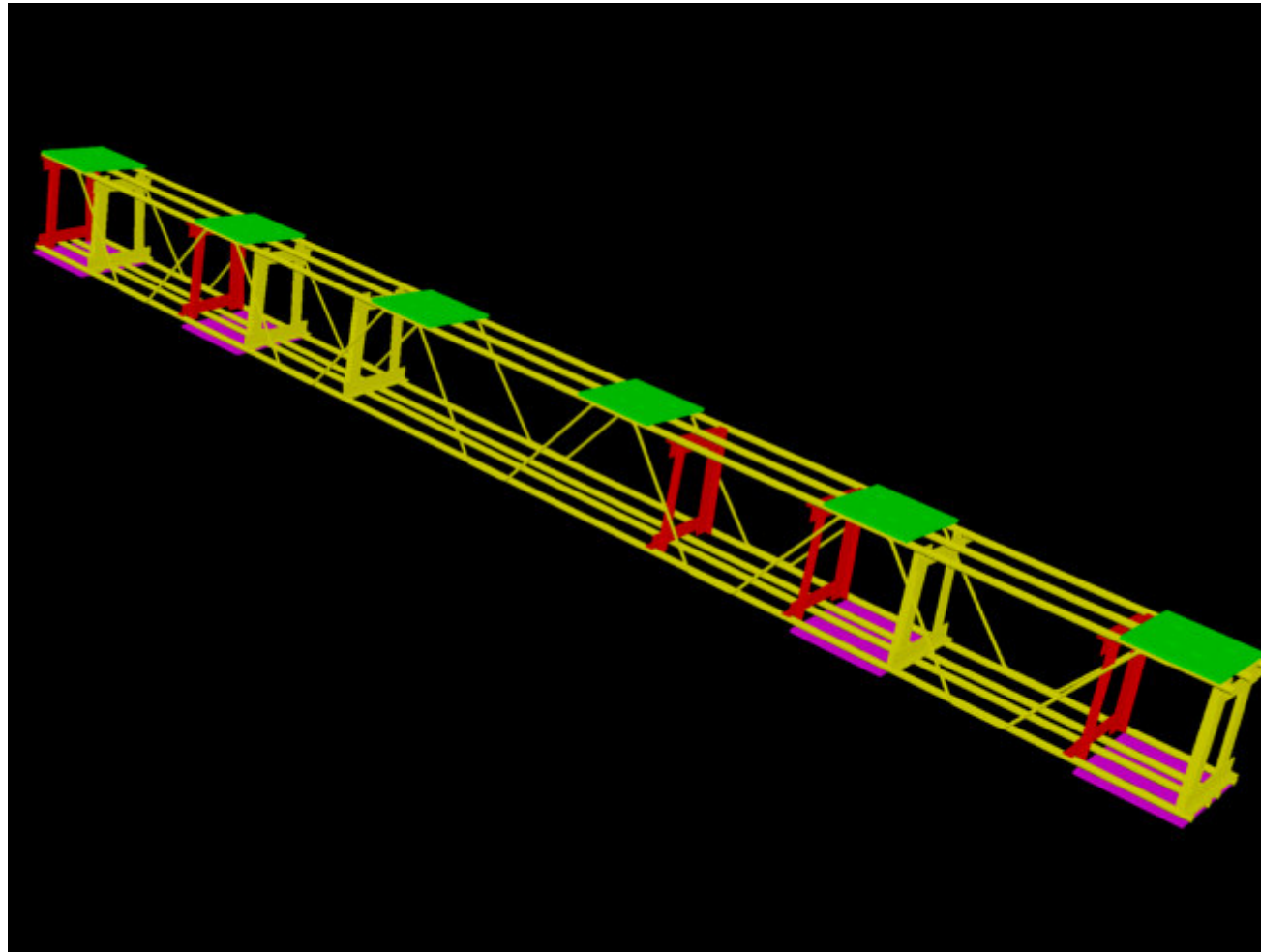
Klenba – konstrukční typy dilatačních pasů – bretex, nosníky

Navrhování sekundárního ostění Královpolských tunelů

Sekundární ostění – ražená část

Klenba – konstrukční typy dilatačních pasů – nosník

Navrhování sekundárního ostění Královpolských tunelů

Sekundární ostění – ražená část

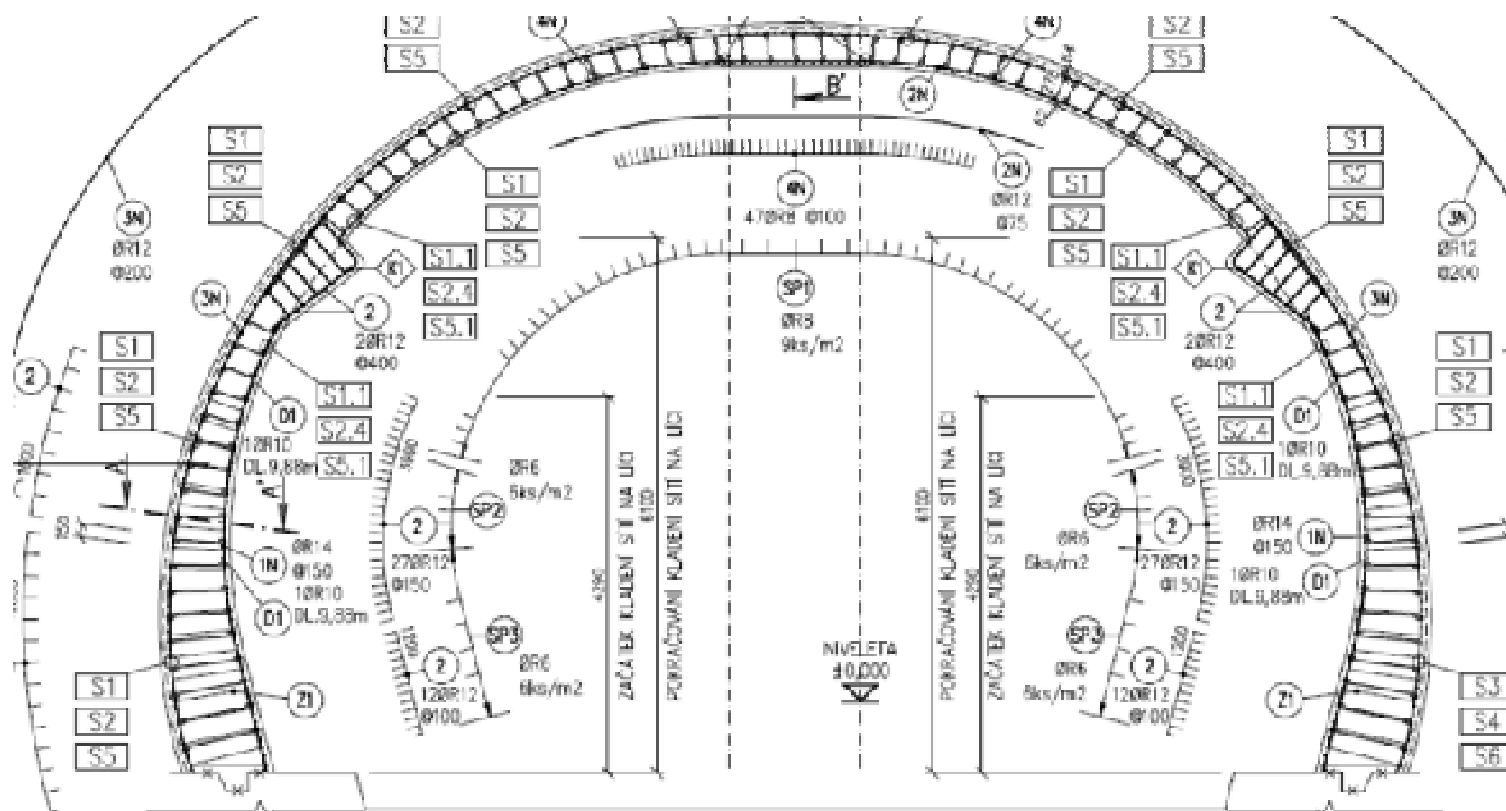
Klenba – konstrukční typy dilatačních pasů – SOS, EV, HY profil

Sekundární ostění – ražená část

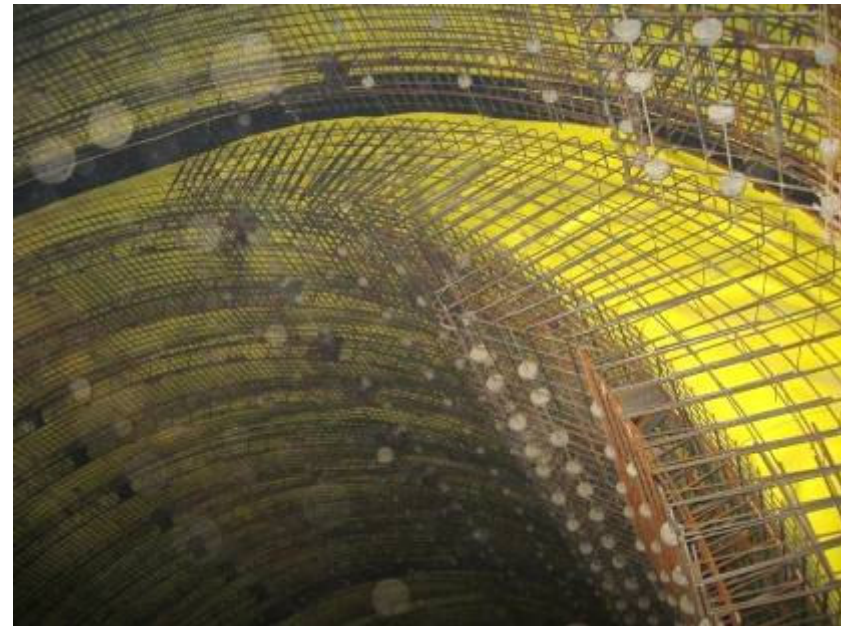
Klenba – konstrukční typy dilatačních pasů – profil NZ

Navrhování sekundárního ostění Královpolských tunelů

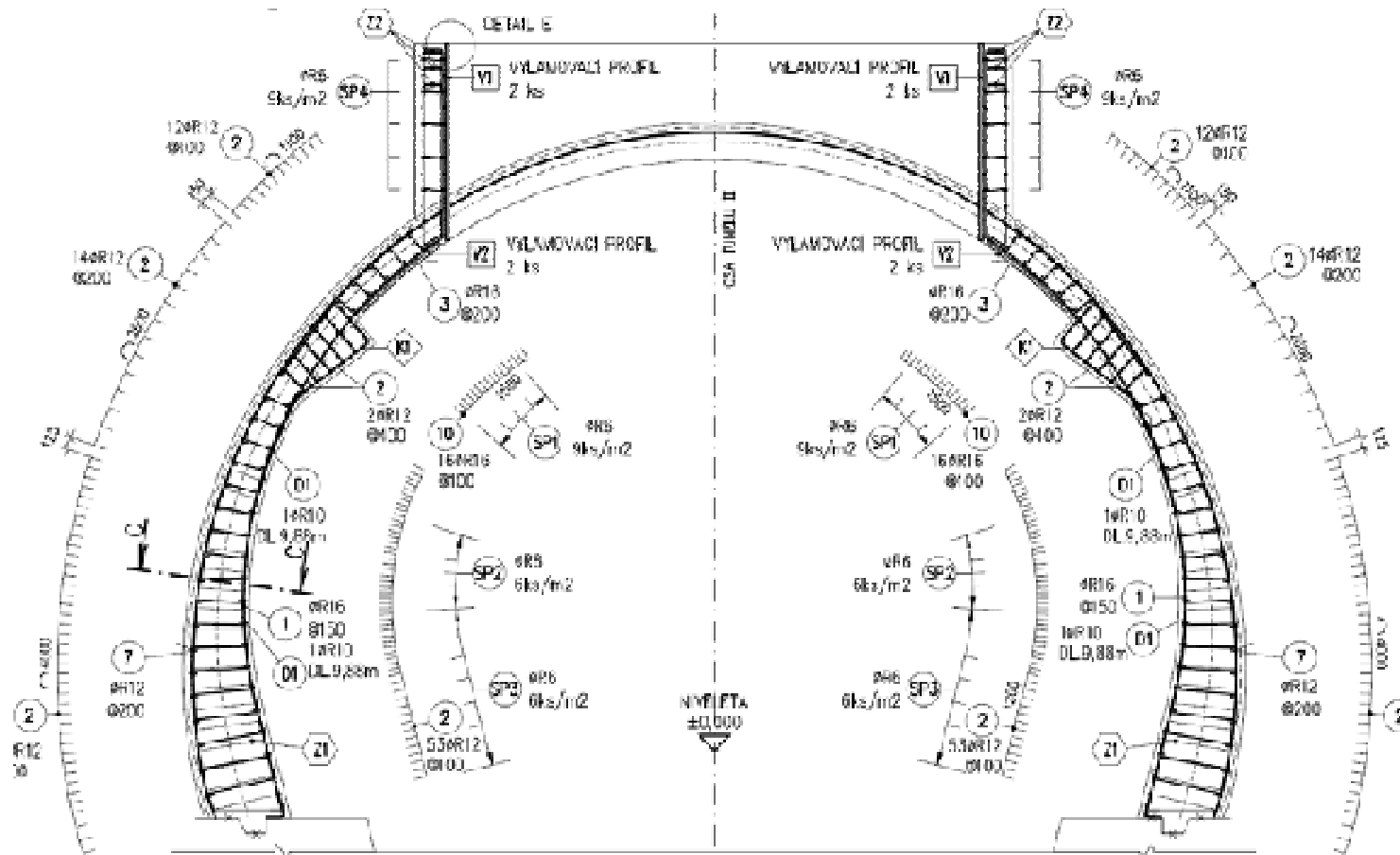
Sekundární ostění – ražená část

Klenba – konstrukční typy dilatačních pasů – profil NZ

Sekundární ostění – ražená část

Klenba – konstrukční typy dilatačních pasů – profil VZT šachta

Navrhování sekundárního ostění Královpolských tunelů

Sekundární ostění – ražená část

Klenba – konstrukční typy dilatačních pasů – profil VZT šachta

Navrhování sekundárního ostění Královpolských tunelů

Sekundární ostění – ražená část

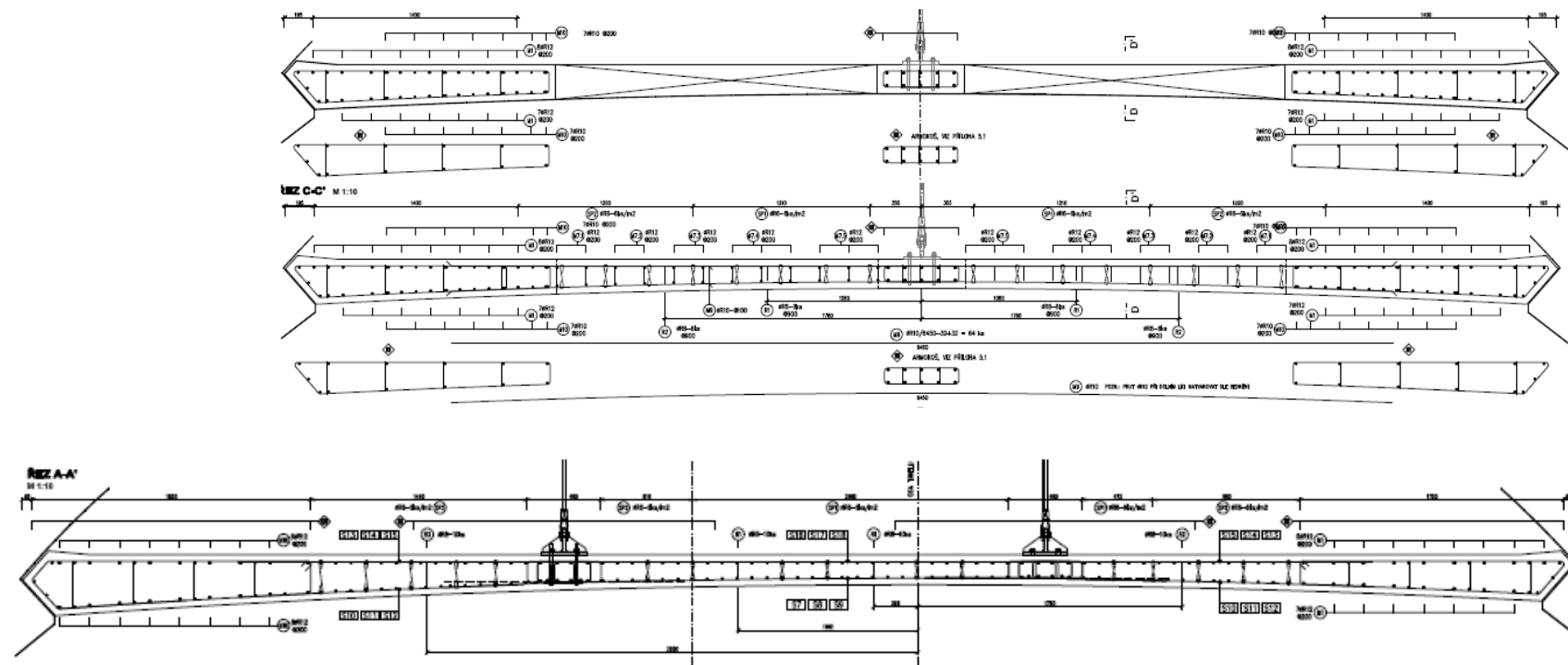
Klenba – bednicí forma

Sekundární ostění – ražená část

Mezistrop – varianty provádění TI, TII

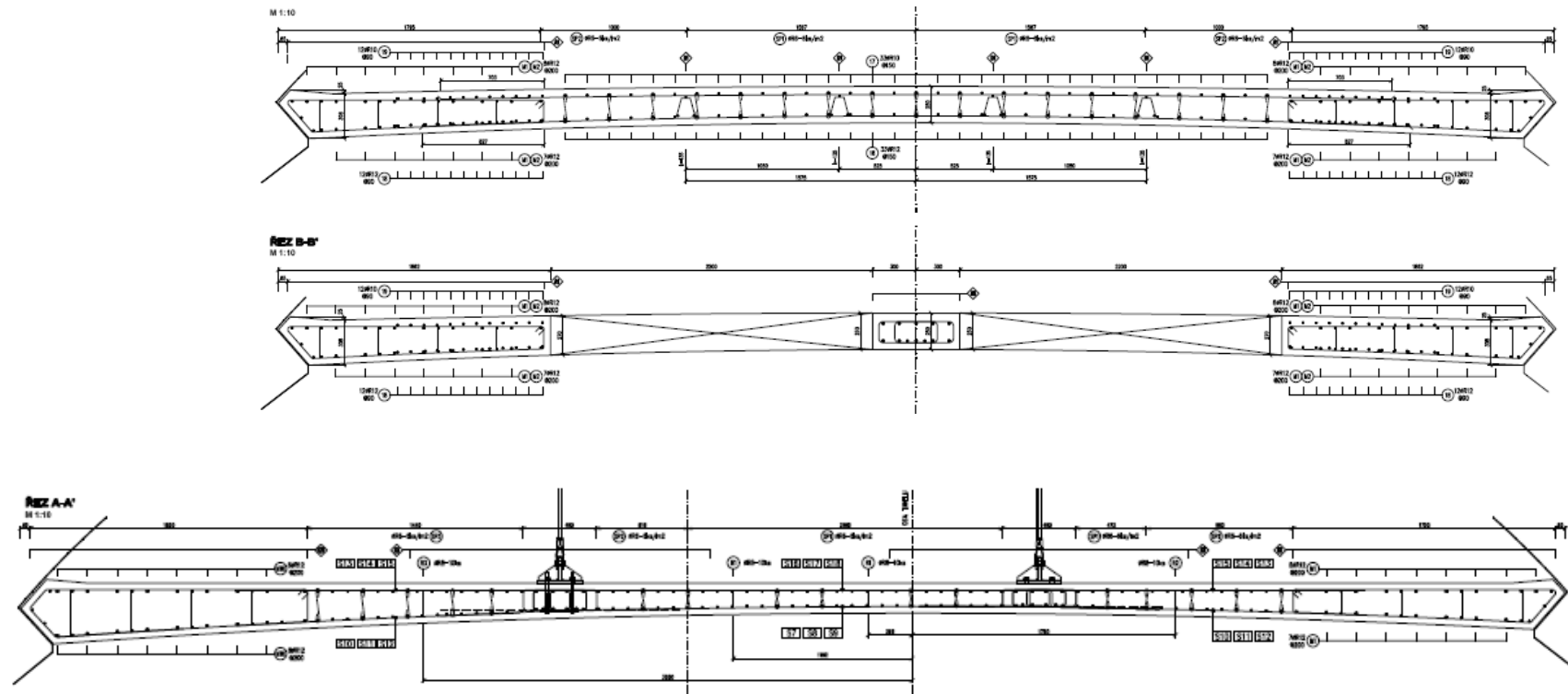
- TI – táhla

Sekundární ostění – ražená část

Mezistrop – varianty provádění TI, TII

- TII – bez táhel
- Táhla pouze v NZ

Navrhování sekundárního ostění Královpolských tunelů

Sekundární ostění – ražená část

Mezistrop – varianta TI – průchod TC

Navrhování sekundárního ostění Královpolských tunelů

Sekundární ostění – ražená část

Mezistrop – varianta TII

Děkuji Vám za pozornost